

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»**

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра економіки і підприємництва

До захисту допущено:

Завідувачка кафедри

_____ Світлана ТУЛЬЧИНСЬКА

«__» _____ 20__ р.

Дипломна робота

на здобуття ступеня бакалавра

за освітньо-професійною програмою «Економіка бізнес-підприємства»

зі спеціальності 051 «Економіка»

**на тему: «Вдосконалення фінансової діяльності підприємства в сучасних
умовах»**

Виконав (-ла):

здобувач IV курсу, групи УЕ-311

Лесик Богдан Олександрович _____

Керівник:

Доцент, к.е.н., доцент

Кривда Олена Віталіївна _____

Консультант з економіко-математичного моделювання:

Доцент, к.е.н., доцент

Кузьмінська Наталія Леонідівна _____

Рецензент:

Посада, науковий ступінь, вчене звання,

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Засвідчую, що у цій дипломній роботі
немає запозичень з праць інших авторів
без відповідних посилань.

Здобувач _____

Київ – 2025 року

Реферат

Дипломна робота Лесика Богдана Олександровича на тему «Вдосконалення фінансової діяльності підприємства в сучасних умовах» спеціальність 051 «Економіка», освітня програма «Економіка бізнес-підприємства».

Дипломна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків та рекомендацій, додатків.

Робота виконана в обсязі 84 сторінок, містить 9 рисунків, 20 таблиць та 4 додатки.

Мета роботи полягає в розробці рекомендацій щодо підвищення ефективності фінансової діяльності підприємства в умовах сучасної економіки.

Для аналітичного дослідження та розробки пропозицій в роботі використані при дослідженні фінансових показників: порівняльний аналіз, зокрема порівняння в динаміці, табличне та графічне зображення даних. Економіко-статистичні методи використовувалися при обробці фінансових даних для виявлення взаємозв'язків між окремими показниками та визначення напрямків покращення. SWOT-аналіз використовувався для виявлення сильних і слабких сторін фінансової діяльності ТОВ «Лемакс Трейд», а також можливостей і загроз зовнішнього середовища.

У роботі обґрунтовано доцільність здійснення факторингових операцій через АТ КБ «ПриватБанк» для ТОВ «Лемакс Трейд». Завдяки низькій процентній ставці, мінімальним комісійним витратам і відсутності обмежень за обсягами, підприємство зможе вивільнити 361,13 тис. грн обігових коштів, що становить 22,09% від рівня дебіторської заборгованості. Це дозволить покращити ліквідність, уникнути касових розривів та активізувати фінансову діяльність підприємства.

Додатково впровадження CRM-системи Worksection сприятиме підвищенню ефективності бізнес-процесів, що виявляється у скороченні витрат часу, зменшенні кількості помилок і зростанні клієнтської задоволеності. У результаті, чистий дохід від реалізації продукції збільшується на 15% (до 38

151,37 тис. грн), а прибуток зростає на 4956,3 тис. грн, що забезпечує рентабельність виробництва на рівні 13,2%. Зазначені заходи підтверджують високу економічну ефективність і стратегічну доцільність для подальшого розвитку підприємства.

Об'єкт дослідження – фінансова діяльність підприємства ТОВ «Лемакс Трейд».

Предмет – теоретичні, методичні та практичні аспекти її вдосконалення.

Ключові слова: фінансова діяльність, ТОВ «Лемакс Трейд», фінансові показники, фінансовий стан, фінансові ресурси.

Abstract

The diploma thesis by Bohdan Oleksandrovych Lesyk titled «*Improving the Financial Performance of an Enterprise in Modern Conditions*», specialty 051 «Economics», educational program «Economics of business enterprise», consists of an introduction, three chapters, conclusions and recommendations, and appendices.

The thesis comprises 84 pages and includes 9 figures, 20 tables, and 4 appendices.

The main objective of the research is to develop recommendations for enhancing the financial performance of the enterprise under current economic conditions.

For the analytical part and proposal development, the study employs financial indicators using comparative analysis, including dynamic comparison, tabular and graphical data representation. Economic and statistical methods were applied to process financial data and identify interdependencies among various indicators, as well as to define directions for improvement. A SWOT analysis was conducted to identify the strengths and weaknesses of Lemax Trade LLC's financial performance, along with opportunities and threats in the external environment.

The research substantiates the feasibility of conducting factoring operations through PJSC CB «PrivatBank» for Lemax Trade LLC. Due to low interest rates, minimal commission expenses, and the absence of volume restrictions, the company can release UAH 361.13 thousand in working capital, representing 22.09% of the total accounts receivable. This will improve liquidity, eliminate cash gaps, and activate the company's financial operations.

Additionally, the implementation of the Worksection CRM system will enhance the efficiency of business processes, evident through reduced time expenditures, fewer errors, and increased customer satisfaction. As a result, the net income from product sales increases by 15% (to UAH 38,151.37 thousand), and profit rises by UAH 4,956.3 thousand, providing a production profitability of 13.2%. These measures confirm high economic efficiency and strategic relevance for the enterprise's further development.

Object of the study: financial activity of Lemax Trade LLC.

Subject: theoretical, methodological, and practical aspects of its improvement.

Keywords: financial activity, Lemax Trade LLC, financial indicators, financial condition, financial resources.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	9
1.1. Економічна сутність фінансової діяльності підприємства та її роль у сучасній економіці	9
1.2. Основні показники оцінювання ефективності фінансової діяльності підприємства.....	15
1.3. Методичні підходи до вдосконалення фінансової діяльності підприємства в сучасних умовах.....	22
Висновки до розділу 1	28
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	30
2.1. Загальна характеристика підприємства ТОВ «Лемакс Трейд».....	30
2.2. Аналіз фінансово-економічних показників діяльності підприємства.....	34
2.3. Аналіз фінансової діяльності підприємства.....	44
2.4. Кореляційно-регресійний аналіз фінансової діяльності підприємства.....	49
Висновки до розділу 2	55
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	58
3.1. Розробка стратегічних заходів щодо покращення фінансової стійкості підприємства.....	58
3.2. Формування ефективної політики управління фінансовими ресурсами ..	63
3.3. Прогнозування результатів впровадження запропонованих заходів щодо вдосконалення фінансової діяльності підприємства.....	68
Висновки до розділу 3	73
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	77
ДОДАТКИ.....	83

ВСТУП

Сучасні умови господарювання в Україні характеризуються високим рівнем економічної нестабільності, конкуренції та швидкими змінами зовнішнього середовища, що зумовлює зростаючу роль ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства. Фінансова діяльність виступає ключовим чинником забезпечення сталого розвитку підприємств, підвищення їх конкурентоспроможності та фінансової стійкості.

Фінансові рішення, що приймаються керівництвом, безпосередньо впливають на всі аспекти діяльності підприємства – від формування капіталу до оцінювання прибутковості й інвестиційної привабливості. У цьому контексті особливого значення набуває вдосконалення фінансової діяльності з урахуванням сучасних методичних підходів, внутрішніх резервів підприємства та зовнішніх викликів.

Фінансова діяльність суб'єктів господарювання – зокрема її зміст, організація та роль у системі інших напрямів діяльності підприємства – є об'єктом уваги численних українських дослідників, серед яких варто відзначити: Васильчук І. П., Ізмайлова Н. В., Десятнюк О., Дмитренко Д. М., Кравчук М. С., Міняйло В. П., Шишкіна О. В. Водночас складні виклики сьогодення зумовлюють потребу в подальших наукових дослідженнях у конкретній галузі та конкретному підприємстві.

Метою дослідження є розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності фінансової діяльності підприємства в умовах сучасної економіки.

У процесі досягнення поставленої мети в роботі вирішено такі **завдання**: розглянула економічна сутність фінансової діяльності підприємства та її роль у сучасній економіці;

розкриті основні показники оцінювання ефективності фінансової діяльності підприємства;

узагальнені методичні підходи до вдосконалення фінансової діяльності підприємства в сучасних умовах;

проведений аналіз фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «Лемакс Трейд»;

проаналізовано фінансову діяльність підприємства;

зроблена оцінка впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на фінансову діяльність підприємства;

розроблені стратегічні заходи щодо покращення фінансової стійкості підприємства;

запропоноване формування ефективної політики управління фінансовими ресурсами;

проведене прогнозування результатів впровадження запропонованих заходів щодо вдосконалення фінансової діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження є фінансова діяльність підприємства ТОВ «Лемакс Трейд», **предметом** – теоретичні, методичні та практичні аспекти її вдосконалення.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості застосування запропонованих заходів на ТОВ «Лемакс Трейд» з метою досягнення фінансової стабільності та підвищення загальної ефективності господарювання.

Методи, що використовуються при дослідженні фінансових показників: порівняльний аналіз, зокрема порівняння в динаміці, табличне та графічне зображення даних. Економіко-статистичні методи використовувалися при обробці фінансових даних для виявлення взаємозв'язків між окремими показниками та визначення напрямків покращення. SWOT-аналіз використовувався для виявлення сильних і слабких сторін фінансової діяльності ТОВ «Лемакс Трейд», а також можливостей і загроз зовнішнього середовища.

Інформаційною основою дослідження слугували нормативно-правові акти, наукові публікації, електронні ресурси, статистичні дані підприємства ТОВ «Лемакс Трейд», а також власні спостереження та аналітичні напрацювання щодо механізмів оцінки фінансової діяльності підприємства з метою обґрунтування стратегії його розвитку.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність фінансової діяльності підприємства та її роль у сучасній економіці

В умовах економічної нестабільності та невизначеності як зовнішнього, так і внутрішнього середовища функціонування суб'єктів господарювання особливої актуальності набуває забезпечення належного рівня ресурсного забезпечення підприємств – фінансового, матеріального, енергетичного тощо. Це, у свою чергу, зумовлює потребу в удосконаленні механізмів управління організацією підприємницької діяльності.

Ефективність функціонування кожного суб'єкта підприємництва значною мірою залежить від раціонального використання наявних фінансових ресурсів, що передбачає своєчасне та повне фінансування виробничо-господарських процесів, виконання зобов'язань перед державою та контрагентами, а також врахування низки інших факторів.

Фінансова діяльність підприємства є складовою частиною його загальної господарської діяльності, що охоплює процеси формування, розподілу та використання фінансових ресурсів з метою забезпечення ефективного функціонування та розвитку суб'єкта господарювання.

У науковій літературі існує широкий спектр трактувань поняття «фінансова діяльність підприємства», які висвітлюють різні аспекти його фінансово-господарського стану. Однак відсутність єдиного підходу до розуміння цієї категорії ускладнює як теоретичне осмислення, так і практичну реалізацію ефективної фінансової політики підприємства. У таблиці 1.1 представлено наукові та нормативно-правові інтерпретації даного поняття для подальшого аналізу.

Таблиця 1.1 – Узагальнення визначення «фінансова діяльність»

Автор	Визначення
Господарський кодекс України	Фінансова діяльність суб'єктів господарювання включає грошове та інше фінансове посередництво, страхування у сфері фінансів і страхування
Васильчук І.П., Ізмайлова Н.В., Зайцева А.С.	Фінансова діяльність підприємства – процесу фінансування або формування капіталу з різних джерел та методів залучення для забезпечення потреб операційної й інвестиційної діяльності
Десятнюк О., Горват Т.	Фінансова діяльність підприємства – цільова організація руху фінансових ресурсів, яка охоплює набір форм і методів, націлених на забезпечення ефективного і результативного функціонування суб'єктів господарювання
Кравчук М.С., Костюк О.В.	Фінансова діяльність підприємства – це сукупність механізмів раціонального формування, розподілу та використання фінансових ресурсів з метою отримання економічного прибутку при мінімальних ризиках
Марусяк Н.Л.	Фінансова діяльність підприємства зосереджена на забезпеченні стабільного надходження та раціонального використання фінансових ресурсів. Вона відповідає за дотримання фінансової дисципліни, ефективне управління власними та залученими коштами, а також підтримання фінансової стійкості для забезпечення безперервного функціонування підприємства
Міняйло В.П., Мисюк В.О., Левченко Ю. А.	Фінансова діяльність – це діяльність підприємства щодо залучення, генерування, розподілу та використання фінансових ресурсів у процесі здійснення господарських операцій, що спрямована на забезпечення прибутковості та платоспроможності підприємства
Шишкіна О.В., Баранець А.А.	Під фінансовою діяльністю підприємства слід розуміти цілеспрямований процес формування та ефективного використання фінансових ресурсів суб'єкта підприємницької діяльності, орієнтованої на ефективне функціонування і розвиток у контексті з обраною фінансовою стратегією

Джерело: складено автором на основі [1; 11; 15; 26; 28; 31; 53]

Представлені у таблиці 1.1 визначення поняття «фінансова діяльність» демонструють багатогранність підходів до його трактування як у нормативно-правовому, так і в науково-теоретичному аспектах.

Єдине офіційне формулювання подане в Господарському кодексі України, де фінансова діяльність розглядається через призму інституційної належності (фінансове посередництво, страхування), тобто акцент робиться не стільки на процесах усередині підприємства, скільки на загальних видах діяльності, які належать до фінансового сектору.

У наукових трактуваннях можна виокремити кілька основних напрямів інтерпретації:

- процес фінансування і формування капіталу (Васильчук І. П. та ін.) – підкреслюється джерельна база фінансування операційної та інвестиційної діяльності;

- цілеспрямований рух фінансових ресурсів (Десятнюк О., Горват Т.; Шишкіна О. В., Баранець А. А.) – акцент на управлінській функції: планування, контроль і реалізація фінансових потоків у межах стратегії розвитку;

- раціональне управління ресурсами з мінімізацією ризиків (Кравчук М. С., Костюк О. В.) – наголос на економічній ефективності та ризик-менеджменті;

- забезпечення фінансової стійкості (Марусяк Н. Л.) – розкрито значення стабільного фінансування та дотримання фінансової дисципліни для безперервної діяльності підприємства;

- фінансова діяльність як забезпечення платоспроможності та прибутковості (Міняйло В. П. та ін.) – функціональний підхід, орієнтований на результат діяльності.

Таким чином, усі автори одностайні в тому, що фінансова діяльність – це організований процес управління фінансовими ресурсами з метою забезпечення ефективного функціонування підприємства. Водночас кожне визначення фокусує увагу на різних аспектах.

Аналіз засвідчує, що поняття фінансової діяльності охоплює структуровану сукупність заходів, пов'язаних із формуванням, розподілом та ефективним використанням фінансових ресурсів, які забезпечують економічну стійкість, прибутковість та розвиток підприємства. У теоретичному дискурсі існує потреба в систематизації підходів до трактування цього поняття для підвищення ефективності практичного застосування у фінансовому менеджменті.

Сутність фінансової діяльності полягає у здійсненні операцій, пов'язаних із залученням капіталу (власного або позикового), розподілом прибутку, управлінням витратами, податковими платежами, а також інвестуванням коштів

у напрями, які забезпечують стабільність і зростання. Вона включає взаємодію з банківськими установами, інвесторами, державними органами та іншими контрагентами, що робить її ключовим елементом фінансово-економічної системи.

У сучасних економічних умовах, що характеризуються нестабільністю ринків, інфляційними процесами, коливанням валютних курсів та постійними змінами в законодавстві, роль фінансової діяльності суттєво зростає. Від ефективності фінансового управління залежить не лише поточна платоспроможність підприємства, а й можливість реалізації довгострокової стратегії, забезпечення конкурентних переваг, адаптація до зовнішніх викликів та стійке зростання.

Фінансова діяльність також забезпечує взаємозв'язок між виробничими процесами та результатами господарської діяльності, слугує інструментом оцінки ефективності управлінських рішень і джерелом для інвестування в інноваційні проекти. Саме завдяки фінансовим ресурсам реалізуються стратегічні цілі підприємства, забезпечується фінансова стабільність, а також підтримується довіра з боку інвесторів, партнерів і споживачів.

До основних завдань фінансової діяльності, які постають перед підприємством у процесі реалізації його тактичних і стратегічних цілей, належать: виявлення резервів для скорочення витрат та зростання доходів; підвищення рівня рентабельності та платоспроможності; забезпечення достатнього рівня фінансової стабільності; здійснення контролю за розподілом і використанням фінансових ресурсів; фінансування поточної виробничо-господарської діяльності підприємства тощо (рис. 1.1).

Досягнення визначених цілей та виконання поставлених завдань у межах фінансової діяльності здійснюється за такими напрямками: фінансове планування й прогнозування, аналітична та контрольна оцінка господарської діяльності, а також поточна фінансово-економічна робота. В умовах багатофункціональності великих підприємств формується ієрархія цілей, яка відповідає специфіці кожного структурного підрозділу.

Рисунок 1.1 – Основні аспекти фінансової діяльності підприємства: зміст, мета, завдання та ключові напрями

Джерело: [53, с.189]

Підприємства, орієнтовані на отримання прибутку, формують цілі у сферах розширення ринку збуту, розробки нової продукції, підвищення якості обслуговування, розвитку управлінського персоналу, зростання соціальної відповідальності тощо.

Некомерційні організації, у свою чергу, зосереджуються переважно на реалізації соціально значущих завдань, що не мають на меті отримання прибутку.

Варто зауважити, що обрана стратегічна орієнтація підприємства пронизує всю систему управлінських рішень, визначаючи пріоритети та напрями діяльності. Мета має бути чітко сформульована для кожного напрямку, який

підприємство вважає важливим і контролює в межах своєї господарської політики.

Залежно від напрямку діяльності підприємства, сфери його функціонування та характеру завдань, цілі підприємства класифікують на стратегічні, тактичні та оперативні [53, с. 188].

Стратегічні цілі спрямовані на вирішення довгострокових, комплексних завдань, що можуть суттєво вплинути на подальший розвиток підприємства, змінити його позиціонування на ринку, імідж чи навіть саму концепцію функціонування. До таких цілей належать: досягнення лідерства у галузі, вихід на міжнародні ринки, модернізація виробничих потужностей тощо. Вони формують вектор розвитку підприємства на перспективу і передбачають значні інвестиції ресурсів.

Вибір стратегічного курсу діяльності підприємства є відповідальним процесом, що вимагає ретельного аналізу можливих альтернатив і глибокого обґрунтування обраного шляху. У стратегічних цілях відображається сутність практичного менеджменту, його соціальна роль, а також орієнтація на задоволення інтересів як внутрішніх (персонал), так і зовнішніх (споживачі, суспільство загалом) стейкхолдерів.

Регулювання фінансової діяльності підприємств за своєю суттю є системою послідовних, взаємопов'язаних і логічно обґрунтованих заходів, що мають на меті досягнення позитивних результатів та підвищення ефективності господарської діяльності. Особливої актуальності цей процес набуває в умовах триваючої війни, коли кожне регуляторне рішення має бути максимально виваженим, аналітично підкріпленим та адаптованим до ризиків і потенційних кризових ситуацій [15, с. 52].

Економічні втрати України, яка втратила близько третини ВВП від початку повномасштабної агресії, стали безпрецедентними за весь період незалежності. Проте уряд оперативно реагує на ці виклики, зосереджуючи зусилля на підтриманні макроекономічної стабільності, зокрема через залучення міжнародної фінансової допомоги та створення сприятливих умов для

функціонування ключових секторів економіки. Це включає своєчасне пристосування економічної системи до нових реалій.

З метою забезпечення стабільних державних доходів – насамперед шляхом повної та своєчасної сплати податків і зборів – а також підтримання обороноздатності та сталого економічного розвитку, необхідно формувати сприятливе середовище для ведення фінансової діяльності підприємств. У сучасних умовах саме ця діяльність є основою економічної стійкості держави, відіграє ключову роль у збереженні «економічного фронту» та забезпеченні ресурсної бази для потреб національної безпеки й оборони.

Незважаючи на несприятливі економічні обставини, підприємства повинні продовжувати функціонувати, а взаємодія між державними інституціями та суб'єктами господарювання має бути прозорою, узгодженою та цілеспрямованою. Це обґрунтовує необхідність реалізації ефективних державних регуляторних ініціатив, орієнтованих на впровадження нових, гнучких та адаптивних інструментів стимулювання підприємницької активності з урахуванням воєнних викликів [15, с. 53].

Таким чином, фінансова діяльність є фундаментом економічної безпеки підприємства, і її ефективне управління є однією з основних умов сталого розвитку підприємницької діяльності в умовах трансформаційної економіки України.

1.2. Основні показники оцінювання ефективності фінансової діяльності підприємства

Оцінювання ефективності фінансової діяльності підприємства є необхідною умовою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, визначення сильних і слабких сторін функціонування, а також формування заходів щодо її вдосконалення. Основними індикаторами ефективності виступають фінансові коефіцієнти, які охоплюють такі ключові аспекти:

ліквідність, платоспроможність, рентабельність, оборотність та фінансову стійкість [26].

Показники фінансової стійкості характеризують здатність підприємства своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання, стабільно функціонувати та зберігати платоспроможність у довгостроковій перспективі. До них належать такі коефіцієнти, як: коефіцієнт заборгованості, маневреності, фінансування, фінансової напруженості, а також коефіцієнт майна виробничого призначення тощо.

Показники рентабельності дають змогу оцінити ефективність використання власних ресурсів підприємства для отримання прибутку, що свідчить про здатність покривати витрати та формувати додану вартість. Серед основних показників – рентабельність активів, валова рентабельність, рентабельність власного капіталу, рентабельність продукції тощо.

Показники ліквідності демонструють здатність підприємства швидко конвертувати активи в платіжні засоби та використовувати їх для погашення короткострокових зобов'язань. До таких показників належать: коефіцієнт покриття, швидкої та абсолютної ліквідності, чистий оборотний капітал тощо.

Показники ділової активності відображають результативність використання підприємством своїх фінансових та матеріальних ресурсів. Сюди входять показники оборотності активів, дебіторської і кредиторської заборгованості, основних засобів, власного капіталу тощо.

Комплексний аналіз цих показників дозволяє здійснити об'єктивну оцінку фінансової діяльності підприємства, виявити резерви для її покращення, сформулювати прогностичні сценарії розвитку та запропонувати стратегічні управлінські рішення.

Одним із етапів оцінки фінансового стану є оцінка ліквідності та платоспроможності.

Нами було з'ясовано, що існують різні підходи до складу груп активів і пасивів в балансі ліквідності, оскільки віднесення певної балансової статті до тієї чи іншої групи залежить від специфіки аналізованого підприємства. Найбільш

поширеним є такий поділ активів та пасивів, який наведений в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Характеристика груп активів та пасивів агрегованого балансу ліквідності

Назва	Склад
A ₁ - Найбільш ліквідні активи	Грошові кошти (р. 230, 240) Поточні фінансові інвестицій (р. 220)
A ₂ - Активи високої ліквідності	Поточна дебіторська заборгованість (р. 150, 160, 170-210)
A ₃ - Активи низької ліквідності	Запаси і витрати (р. 100-140, 270)
A ₄ - Активи, що важко реалізуються	Необоротні активи (р. 080)
П ₁ – Найбільш термінові пасиви	Кредиторська заборгованість (р. 530)
П ₂ – Короткострокові пасиви	Поточні зобов'язання, крім найбільш термінових пасивів
П ₃ - Довгострокові пасиви	Довгострокові зобов'язання (р. 480)
П ₄ - Постійні пасиви	Власний та прирівняний до нього капітал (р. 380, 430, 630)

Джерело: складено автором на основі [4; 5; 7; 7]

Зазначимо, що готову продукцію підприємства та товари можна вважати швидколіквідними активами за умови стабільного попиту на них. Водночас сумнівна дебіторська заборгованість, незавершене виробництво та витрати майбутніх періодів належать до важколіквідних активів.

Співвідношення цих груп активів залежить від специфіки діяльності підприємства, швидкості обігу коштів, балансу між поточними та довгостроковими активами, розміру та строків виконання зобов'язань, для покриття яких вони призначені, а також від рівня ліквідності поточних активів.

Баланс вважається абсолютно ліквідним, якщо мають місце співвідношення:

$$A_1 > P_1, A_2 > P_2, A_3 > P_3, A_4 > P_4. \quad (1.1)$$

В практиці абсолютно ліквідний баланс не є оптимальною ситуацією, тому що говорить про недостатньо ефективне використання коштів з позиції уникнення застосування позикових коштів для нарощення рентабельності власного капіталу.

Зауважимо, що вчені-економісти використовують неоднакові методики аналізу ліквідності, які відрізняються між собою кількістю показників та їх

направленістю.

Порівняльна характеристика методичних підходів визначення ліквідності наведена в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 – Порівняльна характеристика методичних підходів визначення ліквідності

Показники	Нормативне значення	Бланк І.А.	Гончаров А.Б.	Буряк П.Ю.	Крамаренко Г.О.	Поддєрьогін А.М.	Крилов Є.І.	Шохін Є.І.	Уткін Є.І.	Черг Ф.Л.	Д.Міддлтон	Нікбахт Е., Гропеллі А.
Коефіцієнт поточної ліквідності	1-2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,6-0,8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,20 - 0,35	+	+	+	+	+	+	+	+			
Коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованостей		+										
Робочий капітал			+				+		+			+

Джерело: складено автором на основі [4; 5; 7; 7]

З даних таблиці 1.3 видно, що оцінка ліквідності проводиться за рядом коефіцієнтів, які часто дублюють інформацію, передбачають поглиблене вивчення окремої вузької сфери діяльності підприємства.

Таким чином, короткий огляд позицій вітчизняних науковців та методик щодо аналізу ліквідності підприємства доводить, що це питання все ще є не вирішеним. Всі вони мають спільні недоліки, а саме:

- виключно статичний характер, що обмежує її аналітичну цінність та об'єктивність результатів аналізу;
- не врахування якості управління оборотними активами підприємства, яка є головним чинником формування ліквідності та передбачає

дослідження показників оборотності, тривалості операційного та фінансового циклів підприємства.

Відмінності у методичних підходах ускладнюють розрахунок та призводить до труднощів у визначенні фінансові позиції підприємства по відношенню до своїх конкурентів. Тому виникає необхідність виявлення системи показників, які б забезпечили можливість прийняття правильних управлінських рішень.

Одним із ключових напрямів оцінки фінансово-економічного стану підприємства є аналіз його ділової активності, що відображає інтенсивність і результативність використання наявних ресурсів у процесі господарської діяльності. Показники ділової активності дозволяють не лише оцінити ефективність управління активами, а й виявити внутрішні резерви для підвищення продуктивності, зростання прибутку та забезпечення стабільності фінансових потоків.

Особливо важливим аспектом ділової активності є ефективність використання оборотних активів, оскільки саме вони забезпечують безперервність операційного циклу, оперативне реагування на зміну попиту, а також фінансову гнучкість підприємства. Аналіз оборотності таких активів, як запаси, дебіторська заборгованість і грошові кошти, дозволяє глибше оцінити рівень керованості фінансовими ресурсами та здатність підприємства підтримувати стабільний обіг капіталу.

Аналіз ефективності використання оборотних активів ґрунтується найчастіше на розрахунку показників оборотності оборотних активів загалом та їх основних складових елементів: дебіторської заборгованості, запасів та коштів.

Комплексний розгляд проблем достатності ефективності використання оборотних активів рекомендується проводити за допомогою розрахунку та аналізу тривалості та структури операційного циклу із виділенням фінансового циклу, залучаючи також показники забезпеченості оборотних коштів власними джерелами фінансування. Ці аналітичні інструменти дозволяють оцінити стан забезпеченості підприємства оборотним капіталом та ступінь залежність від

зовнішнього фінансування, що надзвичайно важливо для підтримки безперервності виробничого процесу на задовільних умовах фінансування [52**Ошибка! Источник ссылки не найден.**].

Систематизуємо показники ефективності використання оборотних активів у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 – Показники ефективності використання оборотних активів

№	Показник	Формула розрахунку	Умовні позначення
1	Рентабельність оборотних активів (Roа)	$Roа = (П / ОА) \times 100$	П – прибуток підприємства за аналізований період; ОА – середньорічний залишок оборотних активів у аналізованому періоді.
2	Коефіцієнт фондоддачі оборотних активів (Кфв)	$Kфв = (B_p / ОА) \times 100$ або $Kфв = (T / ОА) \times 100$	Вр – виручка від реалізації продукції, робіт, послуг; Т – товарообіг.
3	Коефіцієнт фондоемності (завантаження) засобів в обороті (Кз)	$Kз = (ОО_А / B_p) \times 100$ або $Kз = (ОО / T) \times 100$	ОА – середній залишок оборотних активів; Вр – виручка; Т – товарообіг.
4	Коефіцієнт оборотності оборотних активів (Коб)	$Коб = Д / t = B_p / ОА$	Д – кількість днів аналізованого періоду; t – тривалість одного обороту в днях.
5	Тривалість одного обороту в днях (t)	$t = (ОО \times Д) / B_p$ або $t = ОА / B_{pсер}$	Д – кількість днів у періоді; Вр ^{сер} – середньоденна виручка від реалізації продукції, робіт, послуг.
6	Величина вивільнення або додаткового залучення оборотних активів	$\sum \text{вив. ОА} = B_{pсер} \times (t^ф - t^{пл} + \text{заморож})$	Вр ^{сер} – середньоденна виручка; t ^ф – фактична тривалість обороту; t ^{пл} – планова тривалість обороту; заморож. – обсяг тимчасово вилучених ресурсів.

Джерело: складено автором на основі [33; 38; 46]

Операційний цикл виробничого підприємства характеризує середній розрахунковий час з моменту надходження сировини та матеріалів до моменту отримання повної оплати за вироблену із нього продукцію. У спрощеній формі операційний цикл підприємства ОЦ може бути визначено як сума середніх періодів оборотності запасів ПОз та дебіторської заборгованості ПОд.з за звітний рік.

Період оборотності дебіторської заборгованості визначається середньою тривалістю одного обороту дебіторської заборгованості та показує, за яку кількість днів річною виручкою буде відшкодовано той обсяг коштів, що залучено у дебіторську заборгованість, за збереження за звітний період (365 днів) швидкості обороту дебіторську заборгованість.

Швидкість обігу дебіторської заборгованості визначається коефіцієнтом обороту Код.з, котрий розраховується розподілом виручки від реалізації на середньорічну величину дебіторської заборгованості.

З метою отримання у повному обсязі відомостей про стан оборотних активів підприємства необхідно дослідити розглянуті вище показники в динаміці за конкретний проміжок часу (найчастіше це 3 роки). Подібний аналіз дає можливість дати характеристику змін, що відбуваються на підприємстві за досліджувані періоди і зробити прогноз на майбутнє.

Для оцінки фінансової стійкості використовують систему аналітичних показників, серед яких найпоширенішими є [50]:

1. Коефіцієнт автономії (незалежності). Визначає частку власного капіталу в загальному обсязі джерел фінансування:

$$Кавт = \text{Власний капітал} / \text{Пасиви}.$$

Чим вищий показник, тим більша фінансова незалежність підприємства.

2. Коефіцієнт фінансування. Відображає співвідношення між власним і позиковим капіталом:

$$Кф = \text{Власний капітал} / \text{Залучений капітал}.$$

3. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами. Показує, наскільки підприємство здатне фінансувати свою поточну діяльність без залучення позикових коштів:

$$КзВОЗ = (\text{Власний капітал} - \text{Необоротні активи}) / \text{Оборотні активи}.$$

4. Коефіцієнт фінансової стабільності (забезпеченості). Відображає питому вагу стабільних джерел фінансування в загальній сумі активів:

$$Кфс = (\text{Власний капітал} + \text{Довгострокові зобов'язання}) / \text{Активи}.$$

5. Коефіцієнт маневреності власного капіталу. Характеризує здатність підприємства швидко переорієнтовувати свої фінансові ресурси:

$$K_m = \text{Власні оборотні кошти} / \text{Власний капітал.}$$

Ці показники аналізують у динаміці та порівнюють із нормативними значеннями, щоб оцінити рівень фінансової стійкості підприємства, його здатність до самостійного функціонування, а також потенційні ризики зовнішніх впливів.

У сучасних умовах воєнного стану аналіз фінансового стану підприємства виступає ефективним інструментом управління його фінансовою діяльністю. Такий аналіз дає змогу виявити потенційні ризики, оцінити наявні фінансові резерви та визначити стратегічні напрями подальшого розвитку, що має ключове значення для збереження життєздатності підприємства та його адаптації до змін зовнішнього середовища. Систематичне дослідження фінансових показників забезпечує ухвалення раціональних управлінських рішень, які сприяють відновленню та стабілізації господарської діяльності.

1.3. Методичні підходи до вдосконалення фінансової діяльності підприємства в сучасних умовах

Вдосконалення фінансової діяльності підприємства є багатограним процесом, що вимагає системного підходу, гнучкості та врахування специфіки галузі. У сучасних умовах, що характеризуються високим рівнем ризику, конкуренції та нестабільності, особливої актуальності набуває застосування науково обґрунтованих методичних підходів до управління фінансами.

Серед ключових методичних підходів можна виокремити такі [48]:

1. Стратегічний підхід. Передбачає формування довгострокових фінансових цілей, управління капіталом та інвестиційною діяльністю з урахуванням глобальних трендів і конкурентного середовища. Основними інструментами є стратегічне планування, фінансове прогнозування, SWOT-аналіз.

2. Системний підхід. Базується на уявленні підприємства як єдиної фінансово-економічної системи. Дає змогу встановлювати взаємозв'язки між елементами фінансової діяльності – витратами, доходами, прибутком, фінансовими потоками – та управляти ними в комплексі.

3. Процесно-орієнтований підхід. Спрямований на оптимізацію внутрішніх бізнес-процесів, що впливають на фінансові результати. Він включає реінжиніринг процесів, впровадження контролінгу, бюджетування та управління витратами.

4. Ризик-орієнтований підхід. Передбачає виявлення, оцінювання та мінімізацію фінансових ризиків. Застосовується методика оцінки фінансових ризиків, stress-тестування, страхування фінансових результатів, хеджування.

5. Інноваційно-інвестиційний підхід. Орієнтований на забезпечення фінансової стійкості через залучення інноваційних інструментів, цифровізацію фінансового обліку, автоматизацію управлінських процесів, активне управління інвестиціями.

6. Аналітичний підхід. Ґрунтується на постійному моніторингу фінансово-економічних показників, аналізі причин відхилень, побудові моделей прогнозування та сценарного планування.

Кожен з наведених підходів може бути застосований як окремо, так і в комбінації, залежно від конкретної ситуації, фінансового стану підприємства та його цілей. Ефективність удосконалення фінансової діяльності значною мірою залежить від здатності керівництва адаптувати методичні підходи до реальних умов господарювання.

Стратегічне планування фінансової діяльності є невід'ємною складовою загального стратегічного управління підприємством і має на меті забезпечення його довгострокової фінансової стійкості, конкурентоспроможності та здатності до зростання в умовах мінливого зовнішнього середовища.

Цей процес передбачає формування фінансових цілей і завдань, розробку сценаріїв розвитку, оцінку ресурсного потенціалу, визначення джерел

фінансування та обґрунтування оптимальної структури капіталу. Основними об'єктами стратегічного фінансового планування виступають:

- інвестиційна діяльність (вибір пріоритетних напрямів капіталовкладень);
- структура та джерела фінансування (формування власного й залученого капіталу);
- розподіл прибутку (реінвестування, дивідендна політика);
- управління ризиками (фінансові ризики, валютні, кредитні, ринкові тощо);
- забезпечення фінансової гнучкості та ліквідності у довгостроковому періоді.

Ефективне стратегічне планування дозволяє підприємству:

- орієнтуватися на стабільне зростання прибутковості та вартості бізнесу;
- своєчасно реагувати на зовнішні загрози та економічні шоки;
- забезпечити достатній рівень фінансової безпеки;
- підтримувати позитивний імідж серед інвесторів, кредиторів та інших стейкхолдерів.

Особливої важливості стратегічне планування набуває в умовах нестабільної економічної ситуації та воєнного стану, коли підприємства змушені адаптуватися до нових викликів, шукати альтернативні шляхи фінансування, зберігати рентабельність та забезпечувати безперервність діяльності.

Фінансові методи, прийоми та моделі є основою інструментарію, що фактично використовується в менеджменті фінансів. Всі прийоми та методи можна розділити на три категорії: загальноекономічні, прогнозно-аналітичні та спеціальні.

До першої групи входять кредити, позичкові операції, система страхування, платіжні системи та ін. Всі ці методи та їх параметри встановлюються державою централізовано у межах системи управління економічними процесами, а сфера їхнього застосування обмежена.

До другої групи належать методи, що мають короткочасну та миттєву реакцію, а саме фінансове та податкове планування, методи прогнозування, факторний аналіз, моделювання та ін.

Спеціальні методи, прийоми та моделі включають дивідендну політику, фінансовий лізинг, франчайзинг, ф'ючерси тощо [28, с. 175].

Фінансовий інструмент – це угода між двома контрагентами, яке створює фінансові активи для одного контрагента та створює фінансові зобов'язання для іншого контрагента у формі договору або пайового характеру. Фінансові інструменти можна поділити на первинні (позички, позики, облігації, кредиторська та дебіторська заборгованість тощо) та вторинні (фінансові опціони, ф'ючерси, форвардні контракти, процентні ставки та валютні свопи).

Об'єкт системи фінансового управління підприємством визначає основну мету взаємодії трьох елементів – фінансові відносини, фінансові ресурси та зобов'язання.

Використання ефективних методів фінансового управління дозволяє підприємству значно зменшити обсяг необхідних оборотних засобів та знизити фінансовий ризик. Фінансові методи є обов'язковими з метою оптимізації процесу фінансового менеджменту до застосування на наступних етапах та операціях підприємств:

- планування;
- прогнозування;
- кредитування;
- заставні операції;
- страхування;
- трастові операції;
- фінансовий лізинг.

Розглянемо коротко складові методів фінансового механізму.

Фінансове планування – це процес розробки та створення планів руху фінансових ресурсів підприємства для його ефективного розвитку. Варто зауважити, що фінансове планування визначає основні важливі показники,

співвідношення та темпи розширеного виробництва, що є основною формою реалізації основних цілей організації.

Саме собою планування являє собою послідовну розробку і подальше коригування розробленого плану [7]. Необхідно не лише скласти план, а й стежити за його виконанням, і, у разі будь-яких відхилень, проводити модернізацію відповідно до нових умов.

Фінансове планування при ефективному практичному застосуванні сприяє забезпеченню успіху підприємницької діяльності, створює фінансові передумови розвитку. Водночас робота з фінансового планування вимагає врахування окремих особливостей щодо форм ведення бізнесу, галузі діяльності, масштабів господарської діяльності та значно залежить від професійної підготовки та навичок менеджера.

На нашу думку, першочерговими планами, які мають розроблятися у практичній діяльності підприємств малого та середнього бізнесу, є окремі плани-бюджети, які у поєднанні сформують певну рамкову конструкцію у вигляді фінансового плану діяльності підприємства, сприятимуть оптимізації витрат, складанню реалістичних фінансових планів за фінансовими результатами, визначенню планових показників балансу.

Під терміном фінансове прогнозування розуміється певна сукупність дій, метою яких є оцінка та виявлення фінансових операцій чи подій у перспективі.

Фінансове прогнозування – процес розробки системи фінансових прогнозів, які дозволяють суб'єкту господарювання ефективно організувати свою фінансово-господарську діяльність, розробляти фінансові плани і запобігати або згладжувати негативні впливи зовнішнього та внутрішнього середовища в умовах постійної невизначеності та дії різноманітних ризиків. Так, для зростання рівня конкурентоспроможності підприємства прогнозування його діяльності є актуальною темою для дослідження та важливою складовою його майбутнього розвитку [33, с. 105].

Аналіз майбутнього стану є однією з ключових процедур при оцінці вже існуючих підприємств або при оцінці наслідків прийняття того чи іншого

управлінського рішення. Прогнозування фінансового стану підприємства виходить з вивченні фінансово-господарської діяльності в минулому періоді та зміні зовнішніх та внутрішніх умов господарювання у майбутньому.

Слід зазначити, що сьогодні не створено єдиного способу фінансового прогнозування фірми. Це пояснюється варіативністю аналізованих ситуацій, а також і множинністю існуючих методів прогнозування. Основними групами методів прогнозування є наступні: маржинальний аналіз, традиційні, статистичні та економіко-математичні методи.

Однією із форм фінансування підприємства є кредитування. Кредит виконує ресурсотворчу, ціноутворюючу, ресурсозберігаючу, конструктивну та стимулюючу функції, зумовлює виникнення ефекту «податкового щита», який виникає внаслідок зменшення оподаткованого прибутку внаслідок включення відсотків за кредит (з урахуванням ставки рефінансування) у витрати.

Страховання - це спосіб відшкодування збитків, яких зазнала фізична чи юридична особа через розподіл цих збитків між багатьма людьми (так звана страхова сукупність). Відшкодування збитків провадиться із коштів страхового фонду, який перебуває у віданні страхової організації – страховика [49, с. 79].

Місце та роль страхування в полягає в тому, що активізує розвиток підприємницької діяльності, дозволяє істотно знизити навантаження на бюджет підприємства у разі ризикових подій.

Реалізація фінансової діяльності полягає у виборі джерела фінансування на основі аналізу критерію його доступності та специфіки. Тобто підприємцю необхідно оцінити специфіку діяльності свого підприємства, оцінити поточну економічну ситуацію в країні та розглянути всі можливі варіанти фінансових інструментів. Якщо ж вибір зупиниться на кількох джерелах, потрібно зіставити їх, провести комплексний аналіз, враховуючи деякі фактори, такі як ліміт доступних джерел, їх специфіка та ін.

Вибір оптимальних фінансових інструментів з урахуванням різних критеріїв, серед яких може бути фінансова стійкість, ризик банкрутства, вартість капіталу та інші.

У результаті впровадження сучасних методичних підходів підприємство отримує можливість покращити фінансову дисципліну, забезпечити стабільність грошових потоків, підвищити рентабельність та ефективно реагувати на виклики зовнішнього середовища.

Висновки до розділу 1

Фінансова діяльність підприємства в умовах економічної нестабільності та воєнного стану набуває стратегічного значення, адже саме вона забезпечує безперервність господарських процесів, адаптацію до зовнішніх викликів і стійкість економіки в цілому. Різноманіття підходів до визначення сутності фінансової діяльності свідчить про її багатогранність та складність, що, своєю чергою, вимагає системного підходу до управління фінансовими ресурсами. Рациональне формування, розподіл і використання фінансів, а також ефективне стратегічне планування, контроль і регулювання – ключові чинники, що формують фінансову стабільність підприємства. Саме на основі ефективної фінансової діяльності підприємств формується надійний фундамент для реалізації тактичних і стратегічних цілей, збереження економічної незалежності та підтримки обороноздатності держави.

Оцінка ефективності фінансової діяльності підприємства є ключовим елементом сучасного управління, що дозволяє виявити резерви розвитку, підвищити результативність використання ресурсів і забезпечити фінансову стабільність. Комплексне застосування показників ліквідності, платоспроможності, рентабельності, ділової активності та фінансової стійкості створює основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. В умовах економічної нестабільності та зовнішніх викликів, зокрема повномасштабної війни, така аналітика набуває особливого значення, оскільки сприяє не лише адаптації підприємства до змін, а й формуванню стратегії його довгострокового виживання та зростання.

Удосконалення фінансової діяльності підприємства в сучасних умовах потребує комплексного підходу, заснованого на поєднанні стратегічного планування, аналітики, інновацій та управління ризиками. Використання науково обґрунтованих методичних підходів і фінансових інструментів дає змогу підвищити ефективність управлінських рішень, оптимізувати ресурсне забезпечення, забезпечити фінансову стабільність та адаптувати підприємство до зовнішніх викликів. Це створює основу для сталого розвитку та зростання рентабельності.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Загальна характеристика підприємства ТОВ «Лемакс Трейд»

ТОВ «Лемакс Трейд» – сучасне підприємство, що функціонує на ринку України у формі товариства з обмеженою відповідальністю. Основними напрямками діяльності компанії є виробництво меблів для офісів і підприємств торгівлі.

Основні правові атрибути підприємства представлені у додатку А.

ТОВ «Лемакс Трейд» – динамічне підприємство, що працює в сфері виробництва меблів для офісів і торгівельних закладів. Зовнішнє середовище, в якому функціонує компанія, суттєво впливає на процес ухвалення управлінських рішень, формуючи можливості та загрози для її розвитку.

За розміром підприємство відноситься до суб'єкта малого підприємства, перебуває на загальній системі оподаткування. З 1 квітня 2022 року до 31 липня 2023 року підприємство перебувало на третій групі спрощеної системи оподаткування, ставка 2%.

ТОВ «Лемакс Трейд» здійснює управління відповідно до статуту, що регулює основні організаційні та контрольні механізми підприємства. Організаційна структура підприємства наступна (рис. 2.1):

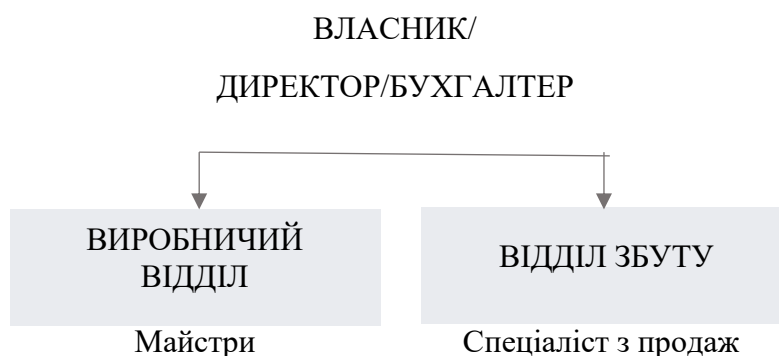

Рисунок 2.1 – Організаційна структура ТОВ «Лемакс Трейд»

Джерело: дані підприємства

З огляду на представлену схему (рис. 2.1), оргструктура лінійно-функціональна організаційну структуру. В її основі – наявність єдиного керівника (власника/директора), який координує роботу функціональних відділів (відділу збуту), а також контролює операційну діяльність (виробничий відділ). Подібне поєднання лінійної вертикалі управління з чітким функціональним розподілом дозволяє швидко ухвалювати рішення у відповідь на внутрішні та зовнішні виклики.

Директор виконує також функції бухгалтера. Визначає фінансові умови, готує кошторис і супроводжує витрати в межах цієї акції. Стратегічні завдання також зосереджені у керівника (власника/директора), який тримає в руках усі важелі управління і спрямовує діяльність підприємства. З огляду на описану організаційну структуру та приклад взаємодії між відділами, можна стверджувати, що у підприємства переважає демократичний стиль управління з елементами ситуаційного підходу. Демократичний характер виражається у тому, що стратегічні рішення залишаються за директором (власником), проте кожен відділ має простір для ініціативи й самостійного виконання завдань у межах своєї зони відповідальності. Водночас у критичних ситуаціях чи за потреби пришвидшення ухвалення рішень директор переходить до більш чітких, директивних дій, координуючи роботу кількох відділів одночасно.

Операційний блок (виробничий відділ) є основою бізнесу: тут безпосередньо конструюються меблі. Він інтегрований у загальну структуру через директора, що забезпечує вертикальну координацію, та отримує функціональну підтримку від маркетингового, інформаційного й бухгалтерського відділів.

Загалом така організаційна структура дає змогу швидко ухвалювати рішення завдяки централізації влади, водночас використовуючи переваги функціональної спеціалізації та аутсорсингу. Вона ефективна в середовищі, де потрібна гнучкість і здатність до швидкої адаптації, що особливо актуально для маленьких підприємств під час динамічних змін ринку та кризових явищ.

Незважаючи на позитивну динаміку розвитку, ТОВ «Лемакс Трейд» стикається з рядом внутрішніх обмежень, які суттєво впливають на ефективність управлінських рішень. Ці обмеження зумовлені як структурою підприємства, так і його ресурсним потенціалом.

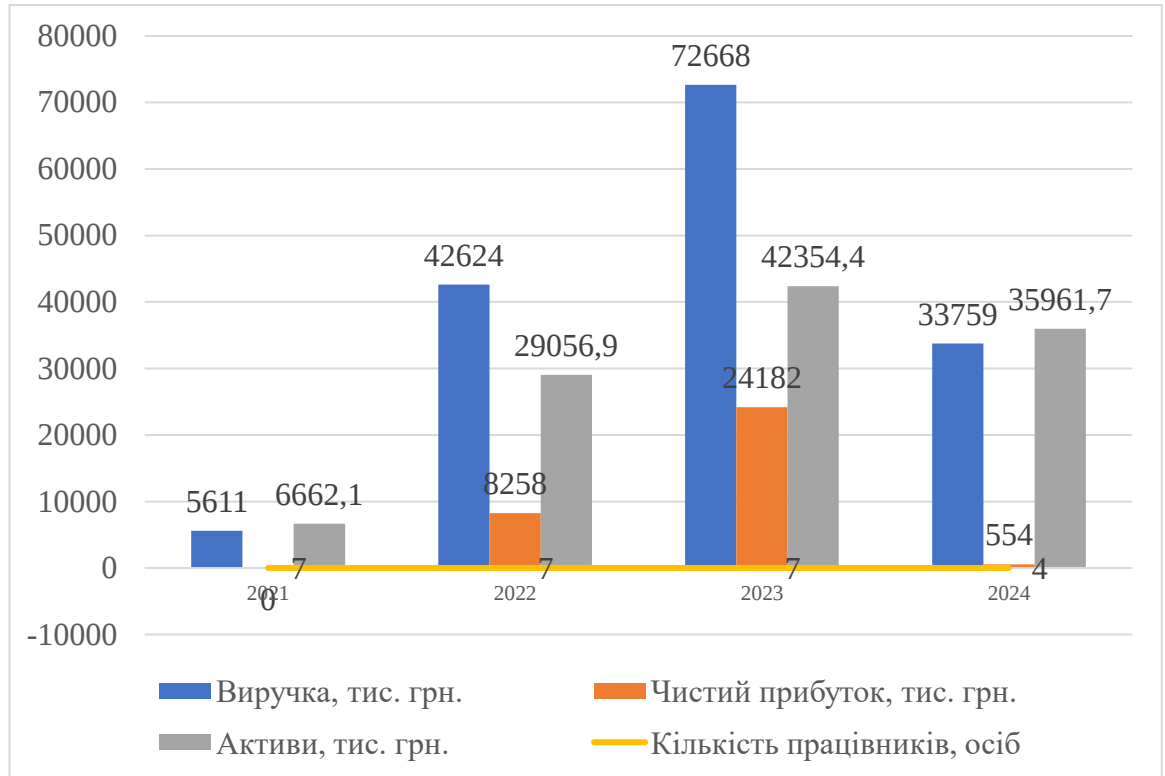

Рисунок 2.2 – Основні показники діяльності ТОВ «Лемакс Трейд» за 2021-2024 рр.

Джерело: [36] **Ошибка! Источник ссылки не найден.**

Як видно із рис. 2.1, підприємство пройшло за 4 роки всі чотири етапи життєвого циклу: становлення (2021 рік), зростання (2022 рік), зрілість (2023 рік) та спад (2024 рік).

Основними факторами успіху у 2023 році були: висока якість товарів/послуг; орієнтованість на клієнта та партнерські відносини; гнучкість у прийнятті рішень і адаптація до ринкових умов та активна участь у державних тендерах (рис. 2.3).

ТОВ «Лемакс Трейд» дотримується чинного законодавства, вчасно виконує податкові зобов'язання та підтримує високий рівень ділової репутації.

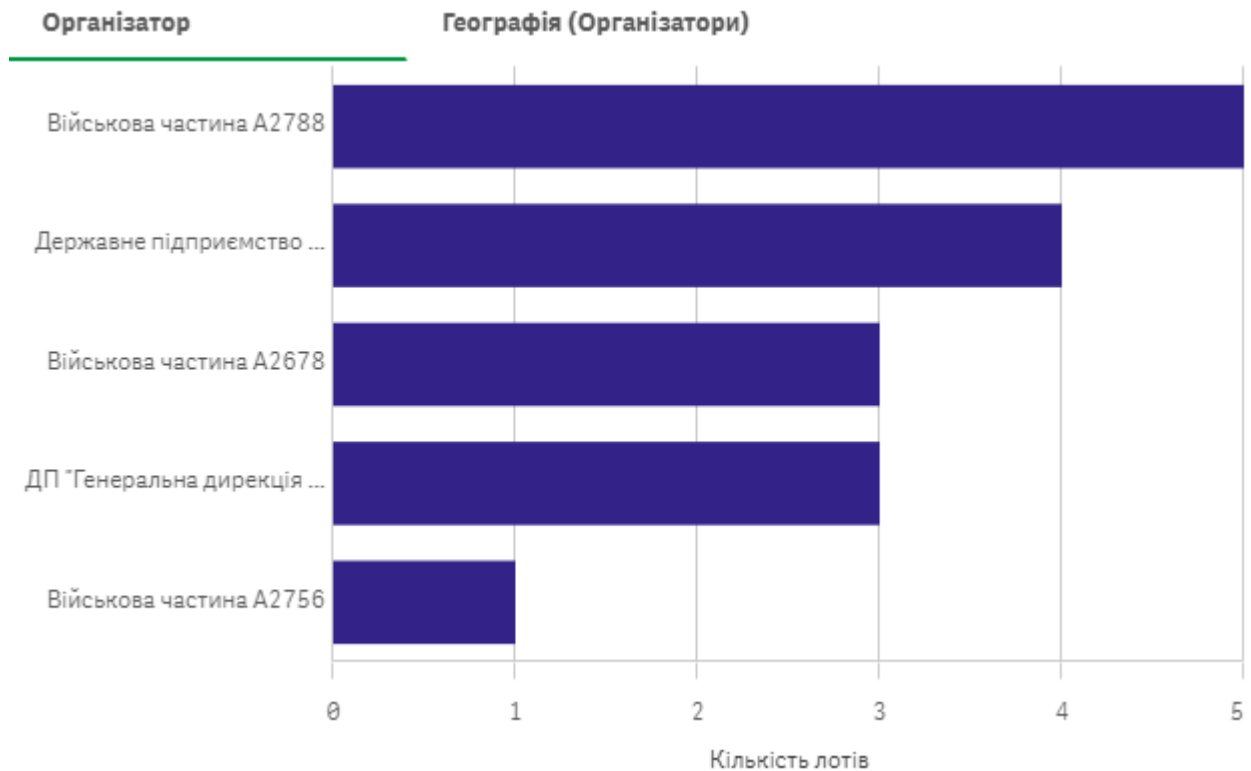

Рисунок 2.3 – Участь ТОВ «Лемакс Трейд» у державних тендерах

Джерело: [36] **Ошибка! Источник ссылки не найден.**

Директор для поточного контролю діяльності використовує порівняльний аналіз показників різних місяців. Тенденція по місяцях зазвичай однакова, якщо показник різко виділяється, проводиться детальний аналіз даного місяця. Власнику директор щомісяця надсилається звіт про фінансові результати, і він може самостійно порівняти результати діяльності. Такий аналіз дозволяє проводити перевірку виконання управлінських рішень, дотримання встановлених нормативів та умов роботи. Двічі на місяць організовуються онлайн-конференції із власником. На цій конференції директор повідомляє про стан справ, які виникають проблеми, про способи їх вирішення та отримує різні вказівки.

Основною проблемою є високе навантаження на директора, що призводить до: помилок у податковій звітності, недостатньої уваги до стратегічного розвитку, фінансовий спад у 2024 році внаслідок втрати частини ринку та високі витрати, які не вдалося оптимізувати.

Тому ТОВ «Лемакс Трейд» рекомендується залучити бухгалтера на умовах аутсорсингу для зниження навантаження на директора; розробити стратегію фінансової стабілізації, особливо після спаду у 2024 році; диверсифікувати джерела доходу та оптимізувати витрати; інвестувати в аналіз ринку для виявлення нових можливостей.

2.2. Аналіз фінансово-економічних показників діяльності підприємства

Для здійснення різних видів господарської діяльності, такої як виробнича та торговельна підприємству необхідно мати матеріально-технічні ресурси, які відповідають системі компанії.

Елементами матеріально-технічної підсистеми підприємства є всі основні фонди, що перебувають у його володінні, тобто майно, а також обігові фонди.

У структурі вартості майна відображається специфіка діяльності кожного підприємства. Тому нами і було проаналізовано динаміку обсягів активів підприємства (таблиця 2.1).

Таблиця 2.1 – Динаміка обсягів активів підприємства ТОВ «Лемакс Трейд» у 2022–2024 рр., тис. грн

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Приріст 2024 р. до 2022 р.
Необоротні активи	4 628,8	3 421,3	2 213,8	-2 415,0
– основні засоби	4 628,8	3 421,3	2 213,8	-2 415,0
Оборотні активи	2 868,1	14 092,1	5 681,9	2 813,8
у т. ч.:				
– запаси	0,0	6 714,0	0,0	0,0
– дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	0,0	1 534,0	1 635,1	1 635,1
– гроші та їх еквіваленти	2 868,1	5 844,1	4 046,8	1 178,7
Усього	7 496,9	17 513,4	7 895,7	398,8

Джерело: [36] **Ошибка! Источник ссылки не найден.**

Як бачимо з таблиці 2.1, у період з 2022 до 2024 року відбувається значне

скорочення необоротних активів – з 4 628,8 млн. грн. до 2 213,8 млн. грн., що означає зниження на -2 415,0 млн. грн. Основною причиною такої зміни було скорочення необоротних активів на 2415,0 тис. грн, оборотні активи навпаки зросли на 2813,8 тис. грн. Найбільший вплив на приріст оборотних активів мала дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуг, яка зросла на 1635,1 тис. грн, гроші та їх еквіваленти на 1178,7 тис. грн.

Загальна вартість активів у 2024 році становить 7 895,7 тис. грн, що лише на 398,8 тис. грн більше порівняно з 2022 роком. Незважаючи на зростання оборотних активів, суттєве скорочення необоротних активів нівелює цей позитивний ефект. Зменшення необоротних активів може свідчити про зміну структури бізнесу або про проблеми з довгостроковими інвестиціями. Збільшення оборотних активів, особливо грошових коштів, може вказувати на підвищення ліквідності, що є позитивним фактором. Відсутність запасів у 2024 році може свідчити про стратегічні зміни у виробництві чи продажах.

Динаміку структури майна ТОВ «Лемакс Трейд» у 2022-2024 рр. можемо спостерігати у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Динаміка структури активів підприємства ТОВ «Лемакс Трейд» у 2022-2024 рр., %

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Приріст 2024 р. до 2022 р.
Необоротні активи	61,7	19,5	28,0	-33,7
– основні засоби	61,7	19,5	28,0	-33,7
Оборотні активи	38,3	80,5	72,0	33,7
у т. ч.:				
– запаси	0,0	38,3	0,0	0,0
– дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	0,0	8,8	20,7	20,7
– гроші та їх еквіваленти	38,3	33,4	51,3	13,0
Усього	100,0	100,0	100,0	0,0

Джерело: [36] **Ошибка! Источник ссылки не найден.**

Як бачимо з таблиці 2.2, майже всю частину майна становлять оборотні активи, які становлять 80,5% станом на 01.01.2024 р. та 72,0% станом на 01.01.2025 р. Необоротні активи становили відповідно 19,5% та 28,0% станом на

01.01.2024 року та 01.01.2025 р. З цих даних випливає, що у підприємства досить ефективна структура формування майна, оскільки більша частина перебуває в оборотних активах, які формують прибуток підприємства.

Найбільшу частку в усьому майні становлять гроші та їх еквіваленти, які суттєво зросли з 38,3% у 2022 році до 51,3% у 2024 році. Питома вага дебіторської заборгованості за товари, роботи і послуги теж збільшилася на 20,7 в.п. Що стосується основних засобів, то їх питома вага знизилась з 61,7% на 01.01.2023 р. до 28,0% на 01.01.2025 р.

Зношування основних виробничих фондів (ОВФ) – втрата ОВФ своїх споживчих якостей і вартості внаслідок їх експлуатації підвищення вимог екологічних та соціальних стандартів, впливу навколишнього середовища і науково-технічного прогресу. Швидкість фізичного зношування устаткування залежить від його якості експлуатації, технічного ремонтного обслуговування, рівня екстенсивного та інтенсивного використання, виду матеріалу, який обробляють, кліматичних особливостей тощо. Фізичне зношування устаткування частково усувається під час проведення поточних, середніх та капітальних ремонтів. Тому варто проаналізувати зношуваність та придатність основних засобів підприємства ТОВ «Лемакс Трейд» у 2022-2024 рр. (таблиця 2.3).

Таблиця 2.3 – Зношуваність та придатність основних засобів підприємства ТОВ «Лемакс Трейд» у 2022-2024 рр.

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Приріст 2024 р. до 2022 р.
Первісна вартість основних засобів, тис. грн	6 037,5	6 037,5	6 037,5	0,0
Знос основних засобів, тис. грн	1 408,7	2 616,2	3 823,7	2 415,0
Залишкова вартість основних засобів, тис. грн	4 628,8	3 421,3	2 213,8	-2 415,0
Коефіцієнт зношуваності основних засобів	0,233	0,433	0,633	0,400
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,767	0,567	0,367	-0,400

Джерело: [36] *Ошибка! Источник ссылки не найден.*

Як бачимо з таблиці 2.3, у підприємства доволі поганий стан основних виробничих фондів, оскільки коефіцієнт придатності основних засобів перебуває на рівні 36,7%. Низький коефіцієнт придатності свідчить про необхідність капітального ремонту або модернізації обладнання.

Первісна вартість основних засобів за три роки не змінилася. Відсутність змін свідчить про те, що компанія не здійснювала значних інвестицій у придбання нових основних засобів.

Бачимо, що активно відбувається знос і проамортизовано основних засобів на суму 3823,7 тис. грн. Залишкова вартість основних засобів на 01.01.2025 р. становила 2213,8 тис. грн. Коефіцієнт зношуваності на початок та кінець аналізованого періоду дорівнював відповідно 0,233 та 0,633. Високий рівень зносу без нових капіталовкладень загрожує подальшим зниженням продуктивності. Підприємству варто переглянути інвестиційну політику, збільшити витрати на ремонт та оновлення основних фондів.

Динаміку обсягу капіталу підприємства ТОВ «Лемакс Трейд» у 2022-2024 рр. відображено в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Динаміка обсягу капіталу підприємства ТОВ «Лемакс Трейд» у 2022–2024 рр., тис. грн

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Приріст 2024 р. до 2022 р.
Власний капітал	8258,9	32440,6	32994,3	24735,4
- статутний капітал	1,0	1,0	1,0	0,0
– нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	8257,9	32439,6	32993,3	24735,4
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	4600,0	0,0	0,0	-4600,0
у т. ч.:				
- довгострокові кредити банків	4600,0	0,0	0,0	-4600,0
Поточні зобов'язання і забезпечення	16198,0	9913,8	2967,4	-13230,6
– поточна кредиторська заборгованість	15342,0	9913,8	2967,4	-12374,6
- інші поточні зобов'язання	856,0	0,0	0,0	-856,0
Усього	29056,9	42354,4	35961,7	6904,8

Джерело: [36] **Ошибка! Источник ссылки не найден.**

Як бачимо з таблиці 2.4, капітал має тенденцію до збільшення і зріс з 29056,9 тис. грн до 35961,7 тис. грн, тобто на 6904,8 тис. грн (23,76%). Такі зміни

відбулися безпосередньо через значне нарощування обсягів власного капіталу з 8258,9 тис. грн до 32994,3 тис. грн. Причиною цієї зміни було збільшення обсягів нерозподіленого прибутку з 8257,9 тис. грн до 32993,3 тис. грн. Зареєстрований капітал залишався на незмінному рівні 1 тис. грн.

У 2022 році підприємство мало довгострокові зобов'язання у розмірі 4600,0 тис. грн (усі вони були у вигляді довгострокових банківських кредитів). У 2023-2024 роках довгострокові зобов'язання повністю відсутні, що означає їхнє погашення.

Поточні зобов'язання суттєво зменшилися з 16198,0 тис. грн у 2022 році до 2967,4 тис. грн у 2024 році (приріст -13230,6 тис. грн). Компанія значно покращила свою фінансову ситуацію за аналізований період. Основними досягненнями є: збільшення власного капіталу майже в 4 рази; відсутність довгострокових боргів; скорочення поточних зобов'язань.

Наочне відображення динаміки структури капіталу підприємства ТОВ «Лемакс Трейд» у 2022-2024 рр.,% відображено у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Динаміка структури капіталу підприємства ТОВ «Лемакс Трейд» у 2022-2024 рр., %

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Приріст 2024 р. до 2022 р.
Власний капітал	28,4	76,6	91,7	63,3
- статутний капітал	0,003	0,002	0,003	0,0
– нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	28,4	76,6	91,7	63,3
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	15,8	0,0	0,0	-15,8
у т. ч.:				
- довгострокові кредити банків	15,8	0,0	0,0	-15,8
Поточні зобов'язання і забезпечення	55,7	23,4	8,3	-47,5
– поточна кредиторська заборгованість	52,8	23,4	8,3	-44,5
- інші поточні зобов'язання	2,9	0,0	0,0	-2,9
Усього	100,0	100,0	100,0	-

Джерело: [36] **Ошибка! Источник ссылки не найден.**]

На рис. 2.4 зобразимо структуру капіталу за 2024 рік.

Рисунок 2.4 – Структура капіталу ТОВ «Лемакс Трейд», %

Джерело: [36] *Ошибка! Источник ссылки не найден.*

Частка власного капіталу у загальній структурі активів значно зросла: з 28,4% у 2022 році до 91,8% у 2024 році. Це вказує на підвищення фінансової незалежності підприємства. Довгострокові зобов'язання повністю ліквідовані, що зменшило фінансове навантаження. Поточні зобов'язання суттєво скоротилися (з 55,8% до 8,3%), що покращує ліквідність та платоспроможність компанії. Загалом компанія суттєво зміцнила свою фінансову стабільність та стала менш залежною від зовнішніх запозичень.

ТОВ «Лемакс Трейд» демонструє високий рівень дотримання основних правил фінансування, зокрема: зміцнення власного капіталу; скорочення боргового навантаження; покращення фінансової стійкості та ліквідності.

Однак варто звернути увагу на джерела подальшого розвитку, оскільки відсутність нових інвестицій може обмежити майбутнє зростання.

Одними з найважливіших характеристик для самих підприємств та їх партнерів є достовірна інформація про розміри розрахунків підприємства за своїми зобов'язаннями і чи є його майно ліквідним. Таким чином, для отримання

цієї інформації проводиться дослідження ліквідності та платоспроможності підприємства. Відповідні показники відображають успішність та ефективність його функціонування, а також відносини з іншими суб'єктами ринку. Саме тому ми провели аналіз, результати якого представлені у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Динаміка показників ліквідності та платоспроможності підприємства ТОВ «Лемакс Трейд» у 2022-2024 рр.

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Приріст 2024 р. до 2022 р.
Коефіцієнт забезпеченості:				
ліквідними активами	0,84	0,92	0,94	0,10
швидколіквідними активами	0,84	0,76	0,94	0,10
готовими засобами платежу	0,10	0,14	0,11	0,01
Загальний коефіцієнт покриття	1,51	3,93	11,37	9,86
Проміжний коефіцієнт покриття	1,51	3,25	11,37	9,86
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,18	0,59	1,36	1,19
Коефіцієнт відволікання оборотних активів:				0,00
у запаси	0,00	0,68	0,00	0,00
у дебіторську заборгованість	0,00	0,15	0,55	0,55
Коефіцієнт участі матеріальних запасів у покритті поточних зобов'язань	0,00	0,68	0,00	0,00
Частка власного оборотного капіталу у покритті запасів	-	4,32	-	-
Коефіцієнт маневрування	0,44	0,89	0,93	0,49

Джерело: [36] **Ошибка! Источник ссылки не найден.**

Бачимо із таблиці 2.6, що у підприємства гарний стан ліквідності платоспроможні, бачимо тенденцію до зростання коефіцієнтів покриття і загальний коефіцієнт покриття суттєво перевищує нормативне значення і на 01.01.2025 р. становив 11,32. Проміжний коефіцієнт покриття при

рекомендованому значенні 0,7-0,8 варіювався протягом аналізованого періоду від 1,51 до 11,37 і збільшився за 2022-2024 роки на 9,86.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності на 01.01.2024 р. та 01.01.2025 р. становив відповідно 0,59 та 1,36 при рекомендованому 0,2-0,3. Бачимо, що велика частина оборотних активів відволікається в дебіторську заборгованість, що є негативним явищем, як і збільшення коефіцієнта відволікання оборотних активів в дебіторську заборгованість на 0,55 протягом аналізованого періоду.

Оскільки у 2022 та 2024 році у підприємства відсутні запаси, то коефіцієнт участі матеріальних запасів у покритті поточних зобов'язань та частка власного капіталу у покритті запасів мали у 2022 та 2024 році нульове значення.

Динаміку працюючого (чистого оборотного) капіталу представимо у вигляді графіка 2.5.

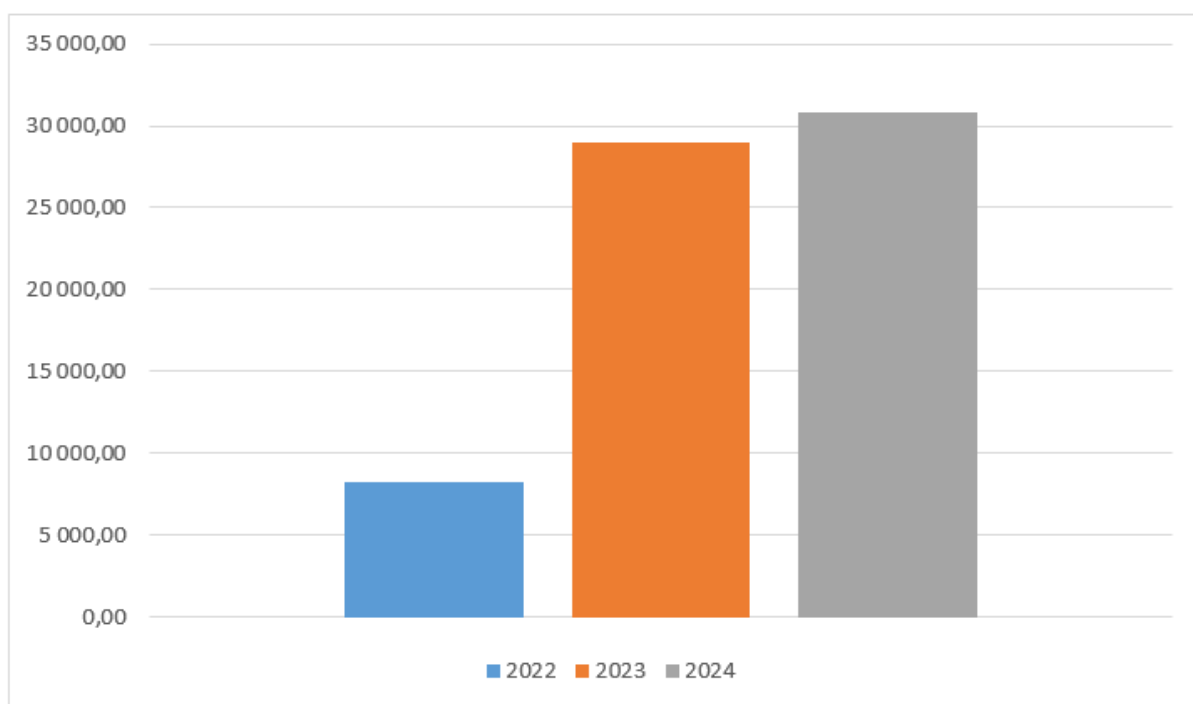

Рисунок 2.5 – Динаміка чистого оборотного капіталу ТОВ «Лемакс Трейд», тис. грн

Джерело: [36] *Ошибка! Источник ссылки не найден.*

Отже, стан оборотного капіталу на кінець 2024 року є стабільним, але з окремими ризиками. Основні проблеми: зростання дебіторської заборгованості за товари, що може створювати ризики неплатежів та погіршення ліквідності.

Загалом ліквідність та платоспроможність підприємства значно покращилися у 2024 році. Значний приріст коефіцієнтів покриття та абсолютної ліквідності свідчить про здатність оперативно виконувати фінансові зобов'язання. Однак зростання коефіцієнта відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість може свідчити про ризики у зборі платежів.

Динаміку обсягів доходів та фінансових результатів діяльності підприємства ТОВ «Лемакс Трейд» у 2022-2024 рр. подано у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 – Динаміка обсягів доходів та фінансових результатів діяльності підприємства ТОВ «Лемакс Трейд» у 2022-2024 рр., тис. грн

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Абсолютний приріст		Темп приросту	
				2023 р.	2024 р.	2023 р.	2024 р.
Чистий дохід від реалізації	42524	71839,7	33175,1	29315,7	-38664,6	68,9	-53,8
Дохід від операційної діяльності	0	0	0	0	0	-	-
Дохід від фінансової діяльності	0	827,9	583,5	827,9	-244,4	-	-29,5
Всього доходів	42524	72667,6	33758,6	30143,6	-38909	70,9	-53,5
Валовий прибуток, тис. грн.	8719,3	24267,2	91,7	15547,9	-24175,5	178,3	-99,6
Фінансовий результат від операційної діяльності	8719,3	24267,2	91,7	15547,9	-24175,5	178,3	-99,6
Фінансовий результат від фінансової діяльності	-561,4	67,9	583,5	629,3	515,6	-112,1	759,4
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	8157,9	24335,1	675,2	16177,2	-23659,9	198,3	-97,2
Чистий прибуток	8157,9	24181,7	553,7	16023,8	-23628	196,4	-97,7

Джерело: [36] **Ошибка! Источник ссылки не найден.**

Як бачимо доходи підприємства мали тенденцію до збільшення у 2023 році, але 2024 різко знизилися. Що стосується чистого прибутку то бачимо, що він має тенденцію теж до скорочення.

У 2023 році спостерігалось значне зростання доходів (+70,9%), що може бути наслідком розширення ринку або успішної реалізації продукції. Проте у 2024 році дохід різко зменшився на 53,5%, що свідчить про можливі проблеми в реалізації (падіння попиту, зростання конкуренції або зниження виробничих потужностей).

Дохід від фінансової діяльності у 2023 році з'явився, але у 2024 році зменшився на 29,5%, що може свідчити про зменшення інвестиційної активності.

У 2023 році прибутковість збільшилася майже в 3 рази у порівнянні з 2022 роком. Проте у 2024 році спостерігається катастрофічне падіння прибутку (-97,7%), що фактично означає відсутність прибутковості.

Єдиним позитивним показником є фінансовий результат від фінансової діяльності, який зріс на 759,4% у 2024 році. Це свідчить про успішні фінансові операції, які частково компенсували операційні збитки.

Можливі причини падіння у 2024 році: різке скорочення обсягів реалізації продукції; підвищення собівартості товарів; втрата ринку або проблеми у виробництві.

Позитивний момент – компанія змогла покращити результати у фінансовій діяльності, що може свідчити про нові джерела доходу, інвестиції або успішне управління активами.

Таким чином, аналіз динаміки доходів і фінансових результатів діяльності ТОВ «Лемакс Трейд» у 2022-2024 роках свідчить про загальну тенденцію до зниження доходів, але водночас про зниження чистого прибутку.

Оцінка ефективності формування доходів є ключовим аспектом фінансового аналізу, який дозволяє оцінити, наскільки раціонально та стійко формуються доходи у ТОВ «Лемакс Трейд».

2.3. Аналіз фінансової діяльності підприємства

ТОВ «Лемакс Трейд» активно співпрацює з банківськими установами, забезпечуючи ефективність своєї фінансової діяльності. На підприємстві відкрито два банківських рахунки у двох фінансових установах: Житомирському обласному управлінні публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» та філії «Центральне регіональне управління» публічного акціонерного товариства «Банк «Фінанси та Кредит».

Основні банківські послуги, які використовує ТОВ «Лемакс Трейд»:

1. Розрахунково-платіжне обслуговування – охоплює проведення платежів, використання корпоративних карток та еквайринг для прийому безготівкових платежів.
2. Зарплатний проєкт – організація виплат заробітної плати працівникам через банківські картки.
3. Депозитні послуги – розміщення тимчасово вільних коштів на депозитах з метою отримання додаткового доходу.
4. Кредитування – залучення фінансових ресурсів для покриття оборотних витрат та інвестиційних потреб.
5. Інтернет-банкінг та система «Клієнт-банк» – дистанційне управління рахунками, проведення платежів та обмін фінансовими документами.

Для оцінки ефективності фінансових інструментів ТОВ «Лемакс Трейд» використовує такі критерії:

1. Вартість кредитних ресурсів – аналіз процентних ставок та супутніх витрат.
2. Гнучкість кредитних умов – можливість адаптувати графік погашення кредиту до потреб підприємства.
3. Надійність банку – оцінка репутації та фінансової стабільності установи.

Варто зазначити, що підприємство не використовує інструменти торгового фінансування, такі як акредитиви та банківські гарантії.

Співпраця зі страховими компаніями також є важливим напрямком діяльності ТОВ «Лемакс Трейд». Основний страховий продукт – страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Оцінка ризиків і вибір страхового покриття здійснюється шляхом аналізу можливих загроз та їхнього впливу на діяльність підприємства. Це дозволяє оптимально підбирати страхові продукти.

Підприємство прагне інтегрувати інноваційні фінансові технології для підвищення ефективності взаємодії з фінансовими стейкхолдерами. Використання цифрових платформ банків та страхових компаній забезпечує зручність і швидкість фінансових операцій. Інтернет-банкінг дозволяє проводити платежі, контролювати рахунки та отримувати фінансову інформацію в реальному часі. Крім того, підприємство розглядає можливість впровадження кіберстрахування для захисту від кіберзагроз, що є актуальним в умовах цифровізації.

ТОВ «Лемакс Трейд» бере участь у державних тендерах з метою отримання контрактів на постачання товарів, виконання робіт або надання послуг для державних установ. Участь у тендерах проходить через офіційну електронну систему закупівель Prozorro, яка забезпечує прозорість та конкурентність державних закупівель. Бізнес-процес включає кілька ключових етапів:

1. Моніторинг та пошук тендерів: щоденний моніторинг тендерних майданчиків (переважно Prozorro) для пошуку відповідних тендерів; оцінка вимог замовника, обсягу закупівель, бюджету та термінів виконання; вивчення тендерної історії та активності інших учасників.

2. Підготовка до участі: формування необхідних документів (статутні документи компанії (установчі документи, витяги з реєстрів), фінансова звітність, підтвердження платоспроможності, довідки про відсутність заборгованостей перед бюджетом, кваліфікаційні документи (сертифікати, ліцензії)); формування технічної пропозиції, підготовка цінової пропозиції.

3. Подання тендерної пропозиції.

4. Аукціон та визначення переможця.
5. Підписання контракту.
6. Виконання контракту
7. Оцінка результатів та аналіз ефективності. Використання отриманого досвіду для підвищення ефективності участі в майбутніх тендерах.

Щодо участі на фондовому ринку, конкретна інформація про діяльність ТОВ «Лемакс Трейд» у цій сфері відсутня. Український фондовий ринок загалом характеризується низькою ліквідністю, де більшість операцій припадає на облігації внутрішньої державної позики (ОВДП). Це обмежує можливості підприємств щодо залучення капіталу через випуск акцій або корпоративних облігацій.

У таких умовах підприємства, подібні до ТОВ «Лемакс Трейд», орієнтуються на альтернативні способи фінансування, зокрема банківські кредити, лізинг та залучення стратегічних інвесторів. Впровадження фінансових технологій дозволяє підвищити ефективність фінансового менеджменту та розширити доступ до сучасних фінансових інструментів.

Одним із показників ефективності фінансової діяльності є показник рентабельності ТОВ «Лемакс Трейд».

Рентабельність – показник прибутковості, який розраховується як відношення отриманого прибутку до понесених витрат. У таблиці 2.8 відображено динаміку показників рентабельності діяльності підприємства за 2022-2024 рік.

Дослідивши і проаналізувавши рентабельність діяльності підприємства, можемо зазначити, що у підприємства суттєво погіршилася рентабельність, і це зумовлено насамперед низькими показниками прибутків у 2024 р. Як бачимо, найбільші значення рентабельності були у 2023 році, а найнижчі збитковості – у 2024 р.

Таблиця 2.8 – Динаміка показників рентабельності діяльності підприємства ТОВ «Лемакс Трейд» за 2022-2024 рік

Показники	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Абсолютний приріст
Рентабельність реалізації продукції, %	25,79	51,01	0,28	-25,52
Рентабельність операційних витрат, %	24,13	51,15	2,04	-22,09
Рентабельність активів, %	45,68	67,73	1,41	-44,26
Рентабельність необоротних активів, %	155,91	600,78	19,65	-136,25
Рентабельність оборотних активів, %	64,61	76,33	1,52	-63,08
Рентабельність власного капіталу, %	216,97	118,83	1,69	-215,28
Рентабельність позикового капіталу, %	57,86	157,47	8,60	-49,26
Рентабельність довгострокового капіталу, %	177,35	1051,38	-	-
Рентабельність короткострокового позикового капіталу, %	85,88	185,22	8,60	-77,28
Економічна рентабельність, %	45,68	68,15	1,72	-43,95

Джерело: [36] **Ошибка! Источник ссылки не найден.**

Рентабельність активів також зазнала значного погіршення. У 2024 році вона впала до 1,41%, що одночасно є наслідком скорочення доходів та зростання активів. Рентабельність оборотних активів значно знизилася, особливо у 2024 році (1,52%). Рентабельність власного капіталу зазнала найбільшого спаду: з 216,97% у 2022 році до 1,69% у 2024 році. Це свідчить про катастрофічне зниження прибутковості власного капіталу, що може бути пов'язано зі зростанням фінансових ризиків.

Рентабельність позикового капіталу показує аналогічну тенденцію – зниження з 57,86% у 2022 році до 8,60% у 2024 році. Це означає, що підприємство отримує малий прибуток від залучених коштів. Економічна рентабельність впала з 45,68% до -1,72%, що свідчить про загальну неефективність діяльності компанії.

Підприємству необхідно оптимізувати витрати, підвищувати ефективність управління активами та шукати шляхи підвищення доходів.

Чистий прибуток підприємство не використовує за 2022-2024 рр., а акумулює, також не витрачає на інвестиції.

Для успішного функціонування підприємств важливе значення відіграє досягнення поставлених перед собою цілей фінансових результатів та розробки ефективних управлінських рішень, що в свою чергу вимагає постійного контролю за результатами діяльності підприємства.

Отже, основні внутрішні обмеження ТОВ «Лемакс Трейд»:

1. Обмеженість фінансових ресурсів. Хоча підприємство має достатній статутний капітал, можливості для масштабних інвестицій або оперативного фінансування нових проектів залишаються обмеженими. Це ускладнює модернізацію обладнання, впровадження інноваційних рішень і розширення ринків збуту.

2. Концентрація функцій в одній особі. Керівник ТОВ «Лемакс Трейд» також виконує функції бухгалтера, що може знижувати якість управлінських рішень через надмірне навантаження і відсутність належної децентралізації. Це підвищує ризики суб'єктивності та затримок у прийнятті важливих рішень.

3. Відсутність формалізованих процедур прийняття рішень. Рішення часто приймаються інтуїтивно або ситуативно, без глибокого аналізу альтернатив, оцінки ризиків чи консультацій з експертами. Це створює загрозу неефективного використання ресурсів.

4. Недостатній рівень автоматизації управлінських процесів. Відсутність сучасних ІТ-рішень у сфері фінансового обліку, контролю проектів чи логістики призводить до втрати часу, помилок у звітності та ускладнень у внутрішній комунікації.

5. Кадрові проблеми. Умови ринку праці у Києві створюють конкуренцію за кваліфікований персонал. МСБ, як правило, мають обмежені можливості для залучення та утримання фахівців, що позначається на якості управлінських і технічних рішень.

6. Недостатня стратегічна гнучкість. Через фокус на щоденних операційних задачах підприємство може нехтувати довгостроковим плануванням, що обмежує його здатність до адаптації в умовах змін ринку.

Усі ці фактори свідчать про необхідність удосконалення організаційної структури, запровадження системи планування та контролю, а також розширення команди управлінців, що дозволить підвищити якість і швидкість ухвалення рішень.

2.4. Кореляційно-регресійний аналіз фінансової діяльності підприємства

Оцінка впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на фінансову діяльність ТОВ «Лемакс Трейд» є важливим елементом стратегічного аналізу. Розпочнемо з аналізу зовнішніх факторів.

У 2023-2024 роках деревообробна та меблева промисловість зіткнулася з низкою серйозних викликів, що значно вплинули на темпи відновлення сектору та стабільність функціонування підприємств [41]:

1. Різке скорочення попиту на міжнародних ринках деревини та меблів. Після активного зростання у 2020-2021 роках спостерігалось помітне зниження інтересу до продукції, а також зниження цін, що особливо позначилося на країнах Європейського Союзу – ключовому напрямку експорту української галузі.

2. Висока собівартість української деревини в поєднанні з рекордно дорогою логістикою у 2022-2023 роках зробила її неконкурентоспроможною у порівнянні з європейською сировиною. Це значно ускладнило позиціонування українських виробників на ринку ЄС.

3. Регулярні блокування кордонів із Польщею, Угорщиною та Словаччиною, а також підвищення вартості логістичних послуг на 150-200% негативно позначилися на іміджі українських компаній, які перестали сприйматися як стабільні та надійні постачальники.

4. Політико-правові фактори. Українське законодавство, включаючи податкову політику, регуляції в сфері підприємництва та зовнішньоекономічної діяльності, безпосередньо впливає на стратегії ТОВ «Лемакс Трейд». Стабільність нормативно-правового середовища є визначальною для довгострокового планування.

5. Економічні умови. Коливання курсу національної валюти, рівень інфляції, облікова ставка НБУ та загальний стан економіки суттєво впливають на купівельну спроможність клієнтів і собівартість продукції. Особливе значення мають ціни на сировину, зокрема деревину та метал, які є основними матеріалами у меблевому виробництві.

6. Соціальні чинники. Смаки та вподобання споживачів змінюються відповідно до модних тенденцій та підвищених вимог до якості й ергономіки продукції. Це змушує компанію адаптуватися до нових запитів, вивчаючи ринок і впроваджуючи інновації у дизайн та функціональність меблів.

7. Технологічне середовище. Швидкий розвиток технологій у галузі виробництва меблів, використання сучасного обладнання та програмного забезпечення для проектування і виготовлення – критичний аспект для підтримки конкурентоспроможності підприємства. Впровадження автоматизованих систем управління та САПР сприяє ефективності виробництва.

Конкурентне середовище. ТОВ «Лемакс Трейд» діє в умовах високої конкуренції з боку як вітчизняних, так і зарубіжних виробників. Це вимагає постійного удосконалення продуктів, пошуку нових каналів збуту та підвищення якості обслуговування клієнтів.

Меблева промисловість України займає важливе місце в економіці країни та налічує близько 11 000 господарюючих суб'єктів, з яких понад 90% становлять представники малого та середнього бізнесу.

Згідно з даними державного реєстру юридичних осіб, в Україні функціонує 1 292 підприємства, що спеціалізуються на виробництві меблів (класи КВЕД 31.0). З них 81,3% активно здійснювали діяльність і отримували дохід у 2023 році.

Сукупний дохід десяти провідних українських виробників меблів у 2023 році склав приблизно 350 мільйонів доларів США. Важливо зазначити, що сім із цих десяти компаній є членами Української Асоціації Меблевиків, серед яких: СП ТОВ «МОДЕРН-ЕКСПО», ТЗОВ «МЕБЕЛЬ-СЕРВІС», ТЗОВ «СОФРО», АТ «НОВИЙ СТИЛЬ», ТЗОВ «ТД СОКМЕ», ТОВ «МОРГАН ФЕНІЧЕ» та ТОВ «ГРЕЙД – ПЛЮС» [42].

Усе більшої актуальності набувають вимоги до екологічної безпеки продукції, утилізації відходів, відповідності стандартам безпеки праці. Це вимагає від підприємства ретельного моніторингу нормативних змін і оперативного реагування.

Регламент ЄС щодо запобігання знелісненню (EUDR), який набрав чинності з 30 грудня 2024 року, створює серйозні виклики для української меблевої промисловості. Ключові проблеми для меблевого бізнесу [41]:

1. Високі вимоги до простежуваності походження деревини: EUDR вимагає детального підтвердження, що деревина не сприяє знелісненню. Це означає необхідність надання точних координат місця заготівлі деревини та документального підтвердження її легального походження.

2. Відсутність національної системи моніторингу: Україна наразі не має централізованої системи, яка б забезпечувала необхідний рівень прозорості та контролю за ланцюгом постачання деревини, що ускладнює відповідність новим вимогам.

3. Значні фінансові та адміністративні витрати: впровадження нових процедур, сертифікацій та систем обліку потребує додаткових ресурсів, що особливо складно для малого та середнього бізнесу.

4. Ризик втрати європейських ринків: невиконання вимог EUDR може призвести до обмеження або повної заборони експорту українських меблів до країн ЄС, що становить серйозну загрозу для галузі.

Таким чином, зовнішнє середовище визначає рамкові умови для діяльності ТОВ «Лемакс Трейд» та впливає на всі аспекти ухвалення управлінських рішень – від стратегічних фінансових до щоденних операційних.

Для побудови моделі впливу внутрішні факторів на фінансову діяльність ТОВ «Лемакс Трейд» оберемо результативною ознакою чистий прибуток.

Показник чистого прибутку обрано як головну результуючу змінну аналізу, оскільки він найбільш повно відображає підсумкову ефективність фінансової діяльності підприємства, враховуючи як доходи, так і витрати, податкові навантаження та інші фінансові аспекти. З огляду на його універсальність, кількісну визначеність і відображення реального економічного результату, цей показник є придатним для побудови економетричної моделі оцінки факторного впливу.

Вибір внутрішніх факторів виконаємо ураховуючи те, що факторні ознаки:

- мають вимірюваний або кількісно оцінюваний характер;
- можуть істотно впливати на фінансові результати ТОВ «Лемакс Трейд»;
- придатні для включення до кореляційно-регресійної моделі.

Щоб провести кореляційно-регресійний аналіз візьмемо фактори, що впливають на фінансову діяльність у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 – Основні фінансові показники діяльності ТОВ «Лемакс Трейд»

Рік	Чистий прибуток, тис. грн.	Виручка, тис. грн.	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	Коефіцієнт фінансової незалежності
2020	-738,0	5475,0	6213,0	-0,400
2021	461,8	3028,3	4397,6	-0,110
2022	8257,9	42624,0	33804,7	0,284
2023	24181,70	71839,70	47572,5	0,766
2024	553,70	33175,10	33083,4	0,917

Джерело: [35; 36]

Коефіцієнти кореляції, які оцінює пакет аналізу, носять лінійний характер. Вона може змінюватись у межах від -1 до $+1$.

Зробимо висновок результатів оцінювання кореляції в MS Excel, щоб знайти взаємозв'язок регресанта з регресором.

У пакеті «Аналіз даних» вибираємо функцію «Кореляція». Потім необхідно вибрати відповідні результати розрахунку у вікні «Кореляція».

На підставі даних, наведених вище, результати розрахунку відображені у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 – Висновок результатів оцінювання кореляції у MS Excel

	Чистий прибуток, тис. грн.	Виручка, тис. грн.	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	Коефіцієнт фінансової незалежності
Чистий прибуток, тис. грн.	1,000			
Виручка, тис. грн.	0,907	1,000		
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	0,790	0,974	1,000	
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,514	0,776	0,872	1,000

Джерело: сформовано автором

Попередній аналіз даних у таблиці 2.10 вказує на наявність мультиколінеарності між виручкою та собівартістю ($r > 0,9$), що є ознакою надмірної кореляції між цими змінними. Також спостерігається зв'язок між фінансовою незалежністю та виручкою, що може спотворити результати регресії.

Саме тому перехід до парної регресії є виправданим як з точки зору статистичних обмежень (мала вибірка, мультиколінеарність), так і з огляду на прагнення побудувати чітку, логічну та економічно зрозумілу модель залежності чистого прибутку від ключових факторів.

Модель парної регресії має вигляд:

$$Y = a + b * X_i \quad (2.1)$$

де Y – чистий прибуток (тис. грн.),

$i = 1,2,$

X_1 – собівартість реалізованої продукції (тис. грн.),

X_2 – виручка (тис. грн.) у другій моделі.

На рис. 2.6 побудовано залежність чистого прибутку від собівартості реалізованої продукції.

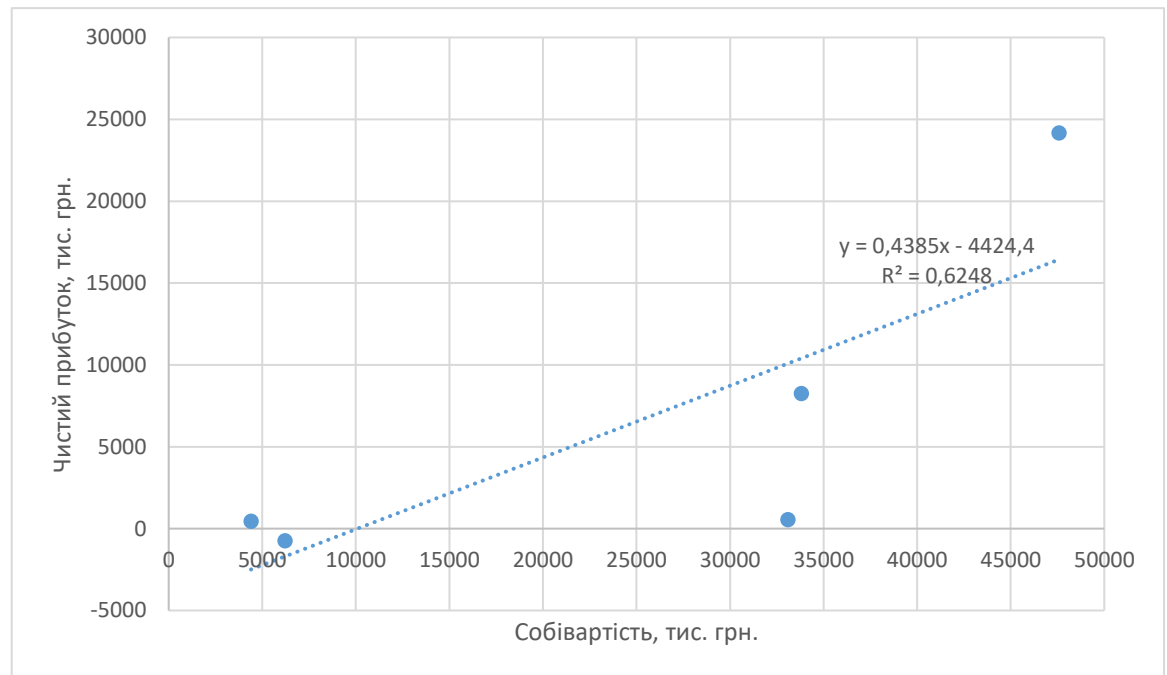

Рисунок 2.6 – Залежності чистого прибутку від собівартості реалізованої продукції

Джерело: сформовано автором

Після розрахунків отримаємо рівняння:

$$Y = -4424,4 + 0,4385X_1$$

Це означає, що при зростанні собівартості на 1000 грн, прибуток зростає на 438 грн – це може здаватися парадоксальним, але ймовірно, пов'язано з масштабуванням обсягів діяльності.

На рис. 2.7 побудовано залежність чистого прибутку від виручки.

Після розрахунків другої моделі отримаємо рівняння:

$$Y = -3892,6 + 0,3342X_2$$

Це означає, що кожне додаткове 1000 грн виручки в середньому дає приріст чистого прибутку приблизно на 334 грн.

Виручка краще пояснює зміну чистого прибутку (вища кореляція). Модель з виручкою можна вважати більш надійною для прогнозування. В обох моделях залежність позитивна – тобто зростання виручки чи собівартості асоціюється зі зростанням прибутку (в умовах масштабування).

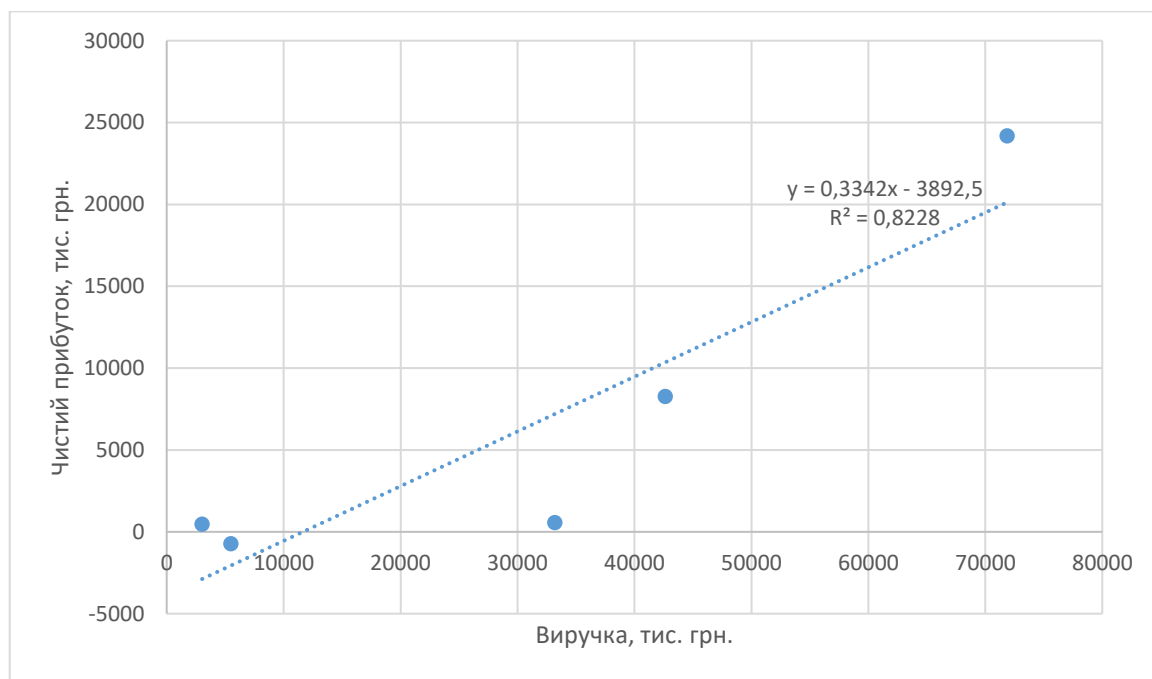

Рисунок 2.7 – Залежність чистого прибутку від виручки

Джерело: сформовано автором

Таким чином, у процесі аналізу впливу внутрішніх факторів на фінансову діяльність було встановлено доцільність використання економіко-математичних методів моделювання, які дозволяють не лише описати, а й кількісно оцінити вплив факторів на результативні показники, зокрема чистий прибуток. Найбільш важливим виявився вплив внутрішнього фактора – розміру виручки на чистий прибуток підприємства.

Висновки до розділу 2

ТОВ «Лемакс Трейд» є сучасним малим підприємством, що динамічно функціонує на українському ринку у сфері виробництва меблів для офісів та

закладів торгівлі. Організаційна структура компанії характеризується поєднанням лінійного та функціонального підходів із централізованим управлінням, що забезпечує оперативність у прийнятті рішень та адаптацію до змін зовнішнього середовища.

Протягом 2021-2024 років підприємство пройшло всі основні етапи життєвого циклу: становлення, зростання, зрілість і спад. Пік ефективності досягнуто у 2023 році завдяки високій якості продукції, клієнтоорієнтованості, гнучкості управління та участі у державних тендерах. Водночас у 2024 році підприємство зіткнулося з рядом проблем, зокрема фінансовим спадом, що пов'язано з втратою частини ринку та надмірним навантаженням на керівника, який поєднує управлінські та бухгалтерські функції.

У період 2022–2024 років підприємство ТОВ «Лемакс Трейд» зазнало суттєвих змін у структурі активів і капіталу. Основною тенденцією стало скорочення необоротних активів (особливо основних засобів) на 2 415,0 тис. грн, що відбулося без нових інвестицій – первісна вартість залишалася незмінною. Це призвело до погіршення технічного стану основних фондів: коефіцієнт зношуваності зріс до 63,3%, а придатності впав до критичних 36,7%, що вказує на необхідність оновлення обладнання.

Фінансова діяльність ТОВ «Лемакс Трейд» характеризується активною взаємодією з банківськими установами та використанням широкого спектра фінансових послуг, включаючи розрахунково-платіжне обслуговування, кредитування, депозитні операції, зарплатні проєкти та інтернет-банкінг. Підприємство демонструє прагнення до впровадження інноваційних фінансових технологій і цифрових інструментів, що сприяє підвищенню оперативності та зручності фінансового менеджменту.

Ключовими внутрішніми обмеженнями залишаються обмеженість фінансових ресурсів, концентрація управлінських функцій в одній особі, недостатній рівень автоматизації, кадрові труднощі та відсутність стратегічного планування.

Фінансова стабільність ТОВ «Лемакс Трейд» значною мірою залежить від внутрішніх рішень щодо оптимізації діяльності, адаптації до ринку, удосконалення продуктів і маркетингових стратегій. У той же час важливо не ігнорувати зовнішні виклики, адже політика ЄС (зокрема вимоги EUDR), логістичні бар'єри та коливання попиту можуть суттєво змінити умови роботи на ринку.

Результати регресійного аналізу підтверджують, що для досягнення сталого фінансового зростання ТОВ «Лемакс Трейд» варто зосередитися на підвищенні ефективності внутрішніх бізнес-процесів, водночас гнучко реагуючи на зовнішні зміни та адаптуючи свою стратегію до глобальних і національних викликів.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Розробка стратегічних заходів щодо покращення фінансової стійкості підприємства

Результати проведеного дослідження в розділі 2 показали, що, незважаючи на несприятливу ринкову ситуацію та зниження ефективності виробничо-господарської діяльності в Україні внаслідок війни з РФ, підприємству вдалося досягти рентабельної діяльності, хоча її рентабельність суттєво знизилася у 2024 році. Водночас ключові показники фінансової стійкості залишаються нижчими за нормативні значення, а також спостерігається погіршення основних фінансових показників, що створює додаткові ризики та загрози для стабільності підприємства.

Таким чином, діяльність ТОВ «Лемакс Трейд» супроводжується значними ризиками, а управління фінансовим станом має бути спрямоване на розробку ефективного механізму мінімізації цих загроз.

Для визначення резервів покращення фінансового стану розглянемо аналіз SWOT, представлений у таблиці 3.1.

SWOT-аналіз ТОВ «Лемакс Трейд» показав, що підприємство має високий рівень зносу основних засобів, надмірну залежність від тендерів, нестачу обігових коштів.

Для покращення фінансової стійкості підприємству необхідно:

1. Оптимізувати управління дебіторською заборгованістю, зменшити період її обороту.
2. Впровадити заходи для підвищення оборотності активів.
3. Зменшити витрати, щоб покращити рентабельність.
4. Розглянути можливість залучення додаткового капіталу або державних програм підтримки бізнесу для оновлення основних засобів.

Таблиця 3.1 - SWOT – аналіз ТОВ «Лемакс Трейд»

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Гнучка організаційна структура – поєднання лінійного та функціонального підходів забезпечує адаптивність до ринкових змін. 2. Досвід участі в державних тендерах – сформована компетентність у роботі з публічними закупівлями. 3. Використання цифрових інструментів та інновацій у фінансовому менеджменті – підвищує оперативність управлінських рішень. 4. Доступ до різноманітних банківських інструментів – активна співпраця з банками відкриває можливості для фінансування	1. Критичний рівень зношення основних засобів – коефіцієнт придатності становить лише 36,7%. 2. Надмірне навантаження на керівника – поєднання управлінських і бухгалтерських функцій призводить до управлінської неефективності. 3. Відсутність стратегічного планування – брак довгострокової візії у фінансовому та виробничому розвитку. 4. Зниження частки ринку у 2024 році – втрата частини клієнтів і недоотримання прибутку. 5. Низький рівень автоматизації бізнес-процесів – що обмежує ефективність операційної діяльності.
Можливості	Загрози
1. Лізингова або грантова модернізація обладнання – дозволить оновити фонди без суттєвих капіталовкладень. 2. Делегування управлінських функцій і впровадження ERP-системи – підвищення ефективності управління. 3. Розширення асортименту меблів (екосерії, модульні рішення) – відкриття нових сегментів ринку. 4. Вихід на нові ринки збуту (внутрішні або суміжні країни) – компенсування втрат локального ринку. 5. Залучення інвестора або стратегічного партнера – для оновлення фондів і виходу на нові ринки.	1. Європейські екологічні вимоги (EUDR) – можуть обмежити вихід на ринок без відповідної сертифікації продукції. 2. Коливання попиту – економічна нестабільність впливає на активність клієнтів. 3. Логістичні бар'єри – ускладнений доступ до сировини або доставка продукції. 4. Підвищення банківських ставок – зростання вартості кредитів і погіршення умов фінансування. 5. Зростаючий тиск з боку конкурентів – потреба в інноваціях і гнучкості цінової політики.

Джерело: сформовано автором

Збалансований підхід до управління активами, зобов'язаннями та прибутковістю допоможе підприємству стабілізувати фінансовий стан і покращити свою конкурентоспроможність на ринку.

Одним з основних шляхів покращення фінансово-економічної діяльності підприємств є збільшення вхідних та зменшення вихідних грошових потоків. Графічно цей процес представлений рис. 3.1.

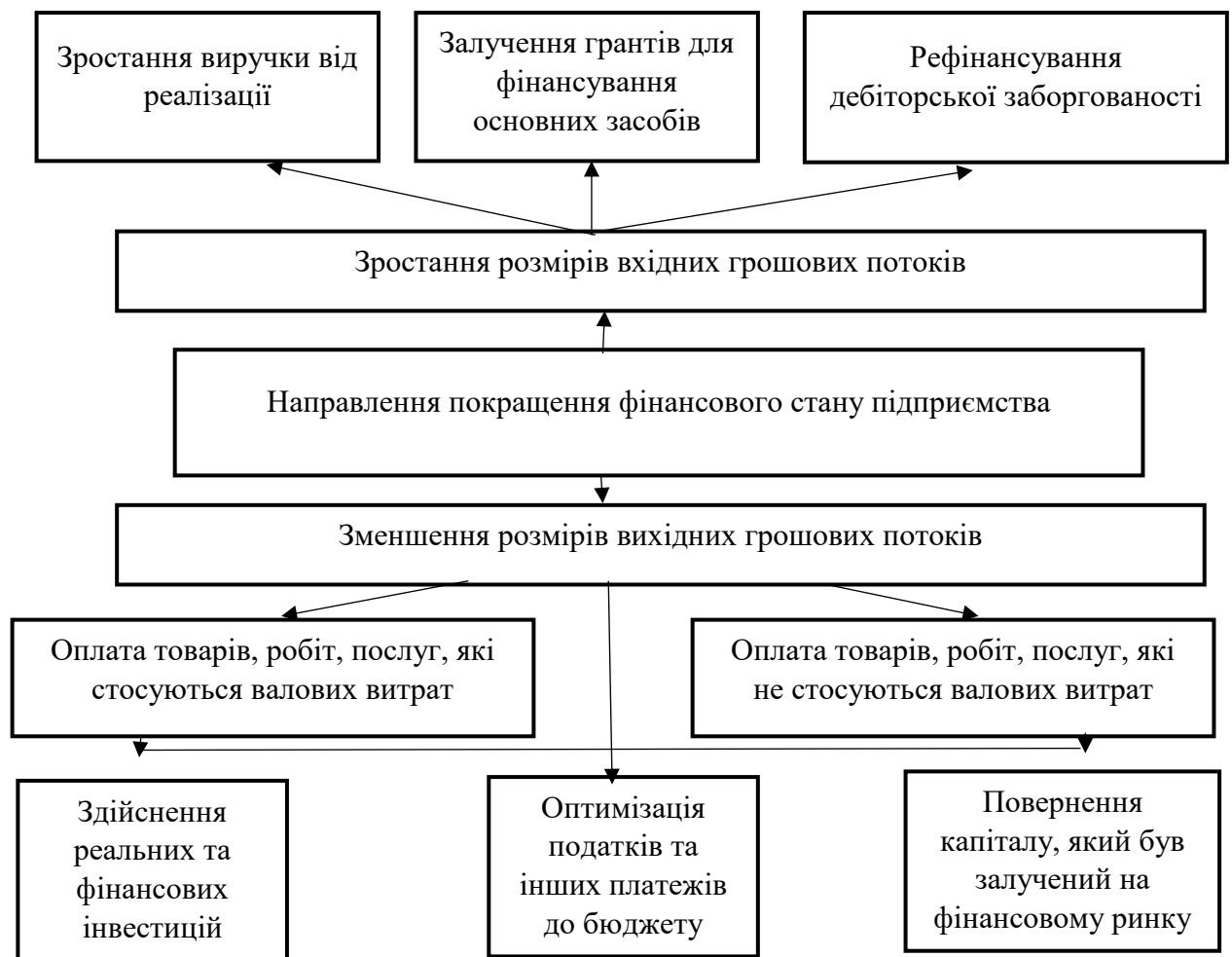

Рисунок 3.1 – Шляхи покращення фінансового стану ТОВ «Лемакс Трейд»

Джерело: сформовано автором

Умовно напрями, в яких може діяти підприємство, щоб покращити власне становище, можна поділити на три великі групи:

- збільшення вхідних та зменшення вихідних грошових потоків;
- мобілізація внутрішніх резервів;
- економічна інтеграція.

Автоматизація управлінських процесів є одним із ключових напрямів підвищення ефективності діяльності підприємств малого та середнього бізнесу, зокрема ТОВ «Лемакс Трейд». У сучасних умовах динамічного ринку та високої

конкуренції автоматизовані системи дозволяють значно покращити швидкість і якість прийняття управлінських рішень.

Таблиця 3.2 – Актуальні CRM-системи для впровадження на ТОВ «Лемакс Трейд»

Назва CRM-системи	Перевага впровадження для меблевої промисловості	Вартість, грн
Worksection	Одна з найпопулярніших CRM-систем серед малих виробників меблів. Підтримка продажів від першого контакту до повторної покупки. Інтеграція з сайтами, соцмережами та маркетинговими платформами. Автоматизація обробки замовлень, контроль виробництва та логістики/ Підходить для роботи з індивідуальними замовленнями меблів та сервісного супроводу.	Від 0 до 2 500 грн (залежно від тарифу та кількості користувачів)
Zoho CRM	Гнучке рішення для малого бізнесу з фокусом на персоналізацію. Управління клієнтською базою та історією замовлень. Сегментація клієнтів і аналітика продажів. Підтримка мобільного додатку – зручно для менеджерів з продажу.	Від 500 до 2000 грн
AmoCRM	Ідеальне рішення для активних продажів. Візуальна воронка угод. Автоматизація комунікацій із замовниками через месенджери. Інтеграція з IP-телефонією та email-розсилками.	Від 1 000 до 3000 грн
Odoo (Open Source ERP+CRM)	Підходить для компаній, які хочуть об'єднати продажі, логістику та бухгалтерію. Безкоштовна базова версія. Гнучка модульність для виробничих процесів меблевого бізнесу. Підтримка інтеграції зі складським обліком.	Безкоштовно (базова версія), додаткові модулі – від 500 грн
OneBox OS	Українська CRM-система для малого виробництва та торгівлі. Автоматизація обробки замовлень, сервісів доставки та платежів. Звіти та аналітика для керівника. Підтримка управління замовленнями від етапу проєкту до відвантаження готових меблів.	Від 1 500 до 4000 грн

Джерело: сформовано автором

Переваги автоматизації:

1. Підвищення продуктивності. Завдяки автоматизації зменшується навантаження на персонал, скорочується час на виконання рутинних завдань, що дозволяє зосередитись на стратегічних питаннях.

2. Зменшення кількості помилок. Людський фактор, що часто є джерелом помилок у документації, плануванні чи обліку, значно знижується при використанні автоматизованих систем.

3. Прозорість і контроль. Інформаційні системи забезпечують постійний доступ до актуальних даних, що сприяє кращому контролю за виконанням планів, обліком ресурсів та управлінням запасами.

4. Прийняття обґрунтованих рішень. Збір, збереження й аналіз великого обсягу інформації дозволяє оперативно реагувати на зміни в зовнішньому і внутрішньому середовищі, приймаючи обґрунтовані управлінські рішення.

Можливі напрями автоматизації в ТОВ «Лемакс Трейд»:

1. CRM-системи: для покращення роботи з клієнтами, збереження історії замовлень, планування зустрічей і комунікацій.

2. ERP-системи: комплексні рішення, що об'єднують фінанси, виробництво, логістику та управління персоналом.

3. Документообіг та внутрішня комунікація: автоматизовані системи електронного документообігу спрощують обробку заявок, наказів, комерційних пропозицій тощо.

Попри всі переваги, підприємства МСБ часто зіштовхуються з обмеженнями у фінансуванні автоматизації, браком кваліфікованих ІТ-спеціалістів або опором змінам серед персоналу.

Для успішного впровадження необхідно:

1. Провести аналіз потреб та обрати рішення, відповідне масштабам бізнесу.

2. Навчити персонал користуванню новими системами.

3. Залучити зовнішніх консультантів або фахівців для налаштування та техпідтримки.

Для меблевого бізнесу важливо вибирати CRM-систему з можливістю інтеграції:

- з конструкторськими програмами;
- з платформами для онлайн-магазинів;
- з системами обліку складу та логістики.

Таким чином, автоматизація є не просто технічним нововведенням, а важливою складовою стратегічного розвитку ТОВ «Лемакс Трейд», що дозволяє

зміцнити позиції компанії на ринку та підвищити конкурентоспроможність та фінансову стійкість.

3.2. Формування ефективної політики управління фінансовими ресурсами

Однією з причин зростання доходів та рівня прибутковості у 2023 році була активна участь у державних закупівлях та перебування до 31 липня 2023 року на спрощеній системі оподаткування (3 група, 2%).

Основними причинами спаду доходів у 2024 році є зниження активності по участі у державних тендерах та зростання податкового навантаження.

ТОВ «Лемакс Трейд» необхідно розглянути можливості залучення інвестицій та продовжити брати участь у державних тендерах та провести розширення за рахунок інвестицій.

Одним із напрямів інвестицій для підприємств в Україні є міжнародні гранти.

Міжнародні гранти – це фінансова підтримка, яку надають міжнародні організації, фонди, уряди або компанії для реалізації наукових, освітніх чи інноваційних проєктів. Гранти, на відміну від кредитів, не потребують повернення коштів, але передбачають звітність щодо виконання завдань [13, с. 9].

Інформація про відкриті грантові програми та конкурси здебільшого розміщується на офіційних веб-ресурсах грантодавців, зокрема на платформах приватних, корпоративних, громадських, урядових та міжнародних донорів. Оскільки значна частина грантової підтримки спрямована на розвиток територіальних громад, бізнесу та громадського сектору, дані про актуальні гранти також можна знайти на сайтах органів влади, місцевого самоврядування, асоціацій, спілок, консалтингових компаній і дорадчих служб. Однак, за майже три десятиліття активної грантової діяльності донорів в Україні так і не було створено єдиної державної платформи, яка б спрощувала доступ до актуальної

інформації для потенційних отримувачів грантів. Натомість інформацію про грантові програми активно розміщують альтернативні веб-ресурси, створені представниками громадського сектору та бізнесу.

В Україні діє декілька програм підтримки малого та середнього підприємництва: державні програми, грантові програми, регіональні програми та міжнародні програми.

Сформуємо стратегічну карту для ТОВ «Лемакс Трейд» з метою нарощення доходів від реалізації продукції (виробництво меблів) (таблиця 3.3).

Таблиця 3.3 – Стратегічна карта на 2025 рік ТОВ «Лемакс Трейд»

Стратегічна перспектива	Стратегічна ціль	Показник
Фінанси	Нарощення обсягів діяльності інтернет-магазину	Збільшення виручки на 30%
	Зовнішнє фінансування (гранти)	Залучення грантів у розмірі не менше 2000 тис. грн.
	Зниження витрат	Рентабельність власного капіталу, рентабельність витрат діяльності, рентабельність продажу
Клієнти	Збільшення кількості постійних клієнтів за рахунок програми лояльності	+ 10% постійних клієнтів
	Підвищення якості обслуговування (виконання замовлень у вказаний термін)	Детальний аналіз логістичних маршрутів, їх диджиталізація, автоматизація транспортування меблів
Бізнес-процеси	Пошук нових інноваційних рішень по оптимізації виробничих процесів	+ 2 технології
	Розширення штату працівників	+ 5 осіб
	Активний маркетинг	+ 20% зростання продажів за рахунок маркетингових заходів
	Розширення площі виробничих приміщень	+ 20% від наявних площ
Навчання та зростання	Проведення навчання для маркетингового персоналу	Плинність кадрів, продуктивність праці, рівень задоволення працівників умовами праці
	Швидкий та якісний доступ про інформації про послуги	

Джерело: сформовано автором

Для покращення збуту меблів ТОВ «Лемакс Трейд» пропонуються такі заходи:

1. Стимулювання продажів через систему знижок – запровадження

гнучкої системи знижок сприятиме зростанню обсягів реалізації та збільшенню чистого доходу компанії.

2. Оптимізація структури управління збутом – централізація управління та вдосконалення організаційної структури відділу постачання та збуту. Це дозволить покращити контроль за дебіторською заборгованістю та ефективніше керувати ресурсами.

Види знижок для стимулювання продажів:

1. Функціональні знижки – надаються партнерам, які активно беруть участь у розповсюдженні продукції. Вони можуть відрізнятися залежно від каналу збуту, проте мають бути стандартизовані в межах кожного каналу.

2. Кількісні знижки – застосовуються при купівлі великих партій продукції, що стимулює клієнтів робити оптові закупівлі.

3. Тимчасові знижки – діють у визначені періоди, допомагаючи підвищити продажі, особливо під час виходу нової продукції або в сезонні періоди.

Ці заходи спрямовані на покращення збутової діяльності підприємства через ефективне ціноутворення та вдосконалення організаційних процесів.

Одним із ключових напрямків удосконалення системи стимулювання збуту є впровадження програми персоналізованих пропозицій. Для ТОВ «Лемакс Трейд», що означає створення системи індивідуальних пропозицій для клієнтів, спрямованої на підвищення їхньої залученості та стимулювання до покупок.

Першочерговим кроком у реалізації такої програми є збір та аналіз даних про клієнтів, зокрема їхні попередні покупки, вподобання, інтереси, демографічні характеристики тощо. Використання аналітичних інструментів і CRM-системи дозволить систематизувати та обробити ці дані для створення ефективних персоналізованих пропозицій.

На основі отриманої інформації компанія може формувати клієнтські профілі та сегментувати аудиторію відповідно до їхніх потреб. Далі слід розробити спеціальні пропозиції для кожної групи клієнтів, зокрема персоналізовані знижки, бонуси, спеціальні акції чи подарунки, які

відповідатимуть їхнім інтересам.

Додатково, підвищити ефективність програми допоможе використання різноманітних комунікаційних каналів, таких як електронна пошта, SMS, push-сповіщення у мобільних додатках або соціальні мережі. Завдяки цифровим технологіям персоналізовані пропозиції можна доставляти клієнтам у зручний для них спосіб та в оптимальний час.

Важливо також враховувати попередні покупки та вподобання клієнтів. Наприклад, якщо споживач регулярно купує певний товар, йому можна запропонувати знижку або рекомендації щодо супутніх продуктів. Такі персоналізовані підходи підвищують рівень задоволеності клієнтів та сприяють зростанню продажів.

Останніми роками діджиталізація та поява соціальних мереж відчутно перетворили ландшафт роздрібної торгівлі, відкривши нові можливості для роздрібних торговців переглянути свої маркетингові та продуктові стратегії. Роздрібні продавці все більше використовують інформаційні технології для ефективного відстеження потреб кожного споживача, а також для аналізу та використання інформації про своїх клієнтів з метою кращого розуміння їх вподобань, передбачення потреб та надання відповідного контенту. Саме тому актуальним залишається реалізація ідеї по створенню інтернет-магазину ТОВ «Лемакс Трейд» на перспективу.

На основі поглибленого фінансового аналізу підприємства ТОВ «Лемакс Трейд» було виявлено головні недоліки роботи підприємства. Було встановлено, що в підприємства є значний розмір дебіторської заборгованість, яка зберігається впродовж кожного звітного періоду.

З урахуванням виявлених недоліків ТОВ «Лемакс Трейд» можна дати рекомендації, які б дозволили поліпшити його фінансове становище:

- необхідно контролювати стан розрахунків із покупцями за відстроченими платежами (простроченими) заборгованостями;
- слід оптимізувати величину запасів, зниження термінів оборотності повільно реалізованих активів;

- стежити за співвідношенням дебіторської та кредиторської заборгованостей: значне перевищення дебіторської заборгованості створює загрозу фінансової стійкості підприємства та унеможливорює залучення додаткових джерел фінансування;
- необхідно переглянути склад дебіторів: слід відмовитися від стабільних неплатників та зайнятися пошуком платоспроможних дебіторів;
- по можливості орієнтуватися на більше споживачів з метою зменшення ризику несплати одним або декількома великими покупцями, варто переглянути договори та знайти кращих партнерів;
- підвищення частки власних коштів в оборотних активах за рахунок зростання нерозподіленого прибутку;
- посилити службу маркетингу з метою виявлення нових ніш на ринку товарів та послуг, що надаються підприємством, і виконуваних робіт.

Окрім запропонованих заходів, доцільно впровадити факторингові операції за підтримки кредитно-банківських установ. Для ТОВ «Лемакс Трейд» факторинг може стати ефективним фінансовим інструментом, що сприяє оптимізації управління дебіторською заборгованістю та мінімізації фінансових ризиків, пов'язаних із нею. Основні переваги використання факторингу:

- забезпечує швидкий доступ до грошових коштів, перетворюючи відстрочені платежі в ліквідні активи;
- може включати страхування від неплатоспроможності клієнтів, знижуючи ризик фінансових втрат;
- надає можливість фінансування без залучення додаткових позик, використовуючи дебіторські зобов'язання;
- передає управління та стягнення дебіторської заборгованості спеціалізованим установам, розвантажуючи підприємство від цих операцій;
- сприяє пришвидшенню грошових надходжень, покращуючи оборотність капіталу;
- дозволяє гнучко керувати розрахунками з постачальниками завдяки підвищеній фінансовій доступності;

- звільняє підприємство від адміністративного та фінансового навантаження, даючи можливість зосередитися на стратегічному розвитку;
- зміцнює фінансову стабільність підприємства, зменшуючи ризики, пов'язані з довгостроковими дебіторськими зобов'язаннями.

Використання факторингу сприятиме підвищенню фінансової ефективності підприємства та покращенню його стійкості в умовах сучасного ринкового середовища.

3.3. Прогнозування результатів впровадження запропонованих заходів щодо вдосконалення фінансової діяльності підприємства

На основі проведеного аналізу фінансового стану та виявлених проблемних зон ТОВ «Лемакс Трейд» були розроблені цільові заходи, спрямовані на підвищення ефективності фінансового менеджменту, вдосконалення збутової політики, автоматизацію процесів та оптимізацію структури активів. У результаті реалізації цих ініціатив очікується покращення основних фінансових показників, що дозволяє сформулювати обґрунтований прогноз.

ТОВ «Лемакс Трейд» необхідно реалізувати комплексну стратегію розвитку, яка включає:

- залучення інвестицій, зокрема через міжнародні гранти, що не потребують повернення коштів, але вимагають прозорого звітування та чіткого виконання зобов'язань;
- розширення каналів збуту, насамперед через запуск інтернет-магазину, персоналізовані маркетингові пропозиції та цифрові канали комунікації;
- впровадження CRM- та ERP-систем, які дозволять підвищити ефективність бізнес-процесів, покращити взаємодію з клієнтами, контроль за замовленнями та фінансами;

- оптимізацію структури управління збутом та системи стимулювання продажів через функціональні, кількісні та тимчасові знижки;
- посилення фінансового менеджменту: контроль за дебіторською заборгованістю, баланс між дебіторською й кредиторською заборгованостями, відмова від ризикованих контрагентів;
- використання факторингових послуг, що дозволяють трансформувати дебіторську заборгованість у ліквідні ресурси, розвантажити адміністративний апарат та покращити обіговість коштів.

Основний принцип факторингових операцій полягає в тому, що банк або фінансова установа викуповує у підприємства непогашені рахунки за поставлену продукцію чи надані послуги. Інакше кажучи, банк набуває право стягнення цих коштів із клієнтів підприємства, які ще не здійснили оплату. Умови проведення факторингових операцій комерційними банками наведені в таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 – Умови факторингових операцій комерційних банків України

Банки	Умови			
	Комісійні за проведення операцій, %	Ліміт факторингових операцій, тис. грн.	Період дебіторської заборгованості, міс.	Відсоток по операціях, %
Приватбанк	0,5	Немає	До 12	12
УкрСиббанк	1,5	15000	До 9	13
ПУМБ	Від 1,0 (індивід.)	Залежить від обсягу поставок	До 6	11-14

Джерело: [35]

Найбільш доцільний варіант здійснення факторингових операцій у комерційному банку АТ КБ «ПриватБанк» визначається такими факторами, як зазначено в таблиці 3.4:

1. Найменша процентна ставка за факторинговою угодою.
2. Тривалий період, що враховується під час розрахунку обсягу фінансування дебіторської заборгованості підприємства.
3. Відсутність обмежень щодо розміру факторингових операцій.
4. Мінімальні комісійні витрати при реалізації факторингових угод.

Ці фактори роблять даний варіант особливо вигідним для підприємств, які здійснюють факторингові операції в АТ КБ «ПриватБанк».

Ефективність факторингової операції детально розрахуємо у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5 – Ефективність факторингової операції ТОВ «Лемакс Трейд»

Показник	2025 рік (план)
Рівень дебіторської заборгованості, тис. грн	1635,1
Оптимальний рівень дебіторської заборгованості, тис. грн	1200
Перевідний коефіцієнт оптимального рівня	0,8
Залишок дебіторської заборгованості, що підлягає реструктуризації (р.1 – р.2), тис. грн	435,1
Відрахування відсотку по факторингових операціях (12%) (р.4 * 0,12), тис. грн	52,21
Витрати на проведення факторингової операції (0,5%) (р.4 * 0,05), тис. грн	21,76
Обсяг вивільнених коштів під час проведення факторингової операції (р. 4 – р.5 – р.6), тис. грн	361,13
Комерційний ефект факторингу (р.7 / р.1), %	22,09

Джерело: сформовано автором

Отже, здійснення факторингової операції сприятиме зростанню надходжень фінансових ресурсів до підприємства завдяки переуступці права вимоги зобов'язання банку.

Здійснення факторингових операцій через АТ КБ «ПриватБанк» забезпечує такі переваги для ТОВ «Лемакс Трейд»:

1. Можливість отримати товарний кредит у розмірі простроченої дебіторської заборгованості, тобто суми, яку клієнти ще не сплатили.
2. Усунення касових розривів і покращення ліквідності балансу завдяки додатковим фінансовим надходженням, отриманим у результаті факторингу.
3. Спрощення організаційних процесів та зниження витрат, пов'язаних із судовими розглядами та веденням судових справ.

На основі таблиці 3.2 можна побудуємо узагальнюючу порівняльну таблицю ефективності впровадження CRM-систем. Оцінювання здійснюється за п'ятьма критеріями: функціональність для меблевої галузі; можливості

автоматизації; інтеграції (з виробництвом, сайтом, логістикою тощо); зручність використання / мобільність; вартість.

Для наочності скористаймося шкалою від 1 до 5 балів (5 – найвища оцінка).

Таблиця 3.6 – Узагальнююча порівняльна таблиця ефективності впровадження CRM-систем для ТОВ «Лемакс Трейд»

Назва CRM	Функціональність	Автоматизація	Інтеграції	Зручність / моб.	Вартість	Сумарна оцінка (макс 25)
Worksection	5	5	5	4	5	24
Zoho CRM	4	4	3	5	4	20
AmoCRM	4	5	4	5	3	21
Odoo	5	4	5	3	5	22
OneBox OS	4	5	5	4	3	21

Джерело: сформовано автором

Worksection – абсолютний лідер: чудово підходить для виробничих компаній із потребою в наскрізній автоматизації (від заявки до логістики). Безкоштовний тариф дає можливість тестування.

Odoo – гнучкий модульний підхід дозволяє адаптувати систему під унікальні потреби виробництва. Плюс – open-source версія безкоштовна.

AmoCRM – сильний інструмент для активних продажів і менеджерів, але обмежений з точки зору глибокої інтеграції з виробничими системами.

Zoho CRM – сильна в персоналізації та аналітиці, проте може потребувати більше адаптації до меблевої галузі.

OneBox OS – локальний гравець з сильною адаптацією під українські реалії, вигідний для малого бізнесу.

Впровадження CRM-системи – стратегічно виправданий крок для ТОВ «Лемакс Трейд», що: дозволить покращити якість обслуговування та досвід клієнтів; сприятиме зростанню доходів через повторні продажі та персоналізацію оптимізує процеси замовлення, логістики, аналітики.

Найдоцільніший вибір: Worksection – за поєднанням вартості, функціональності, автоматизації та інтеграційних можливостей. Річна вартість Worksection на 5 осіб – 20 000 грн.

Таблиця 3.7 – Прогноз ефективності впровадження CRM

Показник	Очікуване покращення після впровадження CRM
Тривалість обробки замовлення	↓ на 20–30%
Кількість помилок у замовленнях	↓ на 40%
Час на комунікацію з клієнтом	↓ на 25%
Кількість повторних замовлень	↑ на 10–15%
Середній чек клієнта	↑ на 5–10%
Рівень задоволеності клієнтів	↑ на 20%

Джерело: [54]

Пропонується сформулювати економічне обґрунтування діяльності ТОВ «Лемакс Трейд» у результаті впровадження CRM.

Таблиця 3.8 – Вплив запропонованих заходів на основні показники ТОВ «Лемакс Трейд»

Показники	До впровадження заходу	Після впровадження заходу	Відхилення	
			Абс., ±	Відн., %
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн	33175,1	38151,37	4976,3	15,0
Повні витрати на виробництво і реалізацію продукції, тис. грн	33083,4	33103,4	20,0	0,1
Прибуток від реалізації продукції, тис. грн	91,7	5048,0	4956,3	5404,9
Рентабельність виробництва, %	0,3	13,2	13,0	4686,8
Чисельність персоналу, чол.	7	6	-1,0	-14,3
Продуктивність праці, тис. грн / чол.	4739,3	6358,6	1619,3	34,2
Рентабельність всіх активів, %	0,25	14,04	13,8	5404,9
Рентабельність оборотного капіталу, %	0,27	14,96	14,7	5404,9

Джерело: сформовано автором

Таким чином, запропоновані заходи ТОВ «Лемакс Трейд» призведуть до підвищення прибутку від реалізації підприємства на 4956,3 тис. грн, тобто запропонований захід є ефективним та економічно обґрунтованим. Вони

забезпечують зростання доходів, покращення структури витрат і посилення конкурентних позицій підприємства.

Запропоновані стратегічні кроки дозволяють не лише зберегти рентабельність, але й забезпечити стабільний фінансовий розвиток компанії. Економічне обґрунтування демонструє, що впровадження CRM/ERP-систем, розширення збуту та участь у грантових програмах мають потенціал покращити загальний фінансовий результат.

Збалансоване управління грошовими потоками, інноваційний підхід до організації бізнес-процесів та активна участь у зовнішньому фінансуванні – ключ до стійкого розвитку ТОВ «Лемакс Трейд».

Висновки до розділу 3

SWOT-аналіз дозволив виявити як внутрішні переваги підприємства (гнучка організаційна структура, клієнтоорієнтованість, активне використання цифрових фінансових інструментів), так і слабкі сторони (високий рівень зношеності основних засобів, нестача стратегічного планування, кадрові перевантаження). Зовнішні можливості, такі як лізингова модернізація, розширення ринку збуту та впровадження автоматизованих систем управління, можуть стати основою для відновлення та стабілізації фінансового стану.

Аналіз діяльності ТОВ «Лемакс Трейд» засвідчив, що 2023 рік став періодом високих фінансових результатів завдяки активній участі підприємства у державних закупівлях та перебуванню на спрощеній системі оподаткування. Проте у 2024 році компанія зіткнулася зі зниженням обсягів реалізації, що було зумовлено зменшенням активності на тендерному ринку та збільшенням податкового навантаження після переходу на загальну систему оподаткування.

Стратегічна карта на 2025 рік, сформована у межах дослідження, визначає пріоритети розвитку підприємства за чотирма ключовими перспективами: фінансами, клієнтами, внутрішніми процесами та навчанням. Її реалізація

дозволить ТОВ «Лемакс Трейд» не лише стабілізувати фінансовий стан, а й досягти якісного зростання конкурентоспроможності в умовах нестабільного економічного середовища.

Центральним елементом стратегії розвитку стало впровадження CRM-системи Worksection, яка завдяки високій адаптованості до потреб виробничих підприємств, широким можливостям інтеграції, автоматизації та конкурентній вартості продемонструвала найвищу ефективність серед альтернатив. Впровадження CRM дозволяє скоротити час обробки замовлень, зменшити кількість помилок, підвищити рівень задоволеності клієнтів та, як наслідок, збільшити дохід від повторних продажів і середній чек замовлення.

Запропоновано також використання факторингових послуг (зокрема в АТ КБ «ПриватБанк»), які дозволяють швидко перетворювати дебіторську заборгованість у ліквідні кошти, знижуючи ризики та посилюючи фінансову стійкість.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У сучасних умовах економічної нестабільності та воєнного стану фінансова діяльність підприємства набуває пріоритетного значення, оскільки саме вона забезпечує безперервність виробничо-господарських процесів, здатність до адаптації в умовах невизначеності та підтримку економічної стійкості. Багатозначність трактувань фінансової діяльності відображає її складну природу та вимагає застосування системного підходу до управління фінансовими ресурсами. Раціональне планування, розподіл і використання фінансів, а також налагоджений механізм контролю і стратегічного регулювання є ключовими чинниками, що визначають фінансову стійкість підприємства. Саме ефективне управління фінансами створює основу для реалізації як короткострокових, так і довгострокових цілей, забезпечення економічної незалежності та зміцнення оборонного потенціалу країни.

Оцінювання ефективності фінансової діяльності виступає важливим компонентом управлінської практики, який дозволяє виявити внутрішні резерви, оптимізувати використання ресурсів та гарантувати фінансову рівновагу підприємства. Комплексна оцінка фінансового стану на основі таких показників, як ліквідність, платоспроможність, рентабельність, ділова активність і фінансова стійкість, забезпечує формування обґрунтованих управлінських рішень. В умовах зростаючих зовнішніх загроз і тривалої війни така аналітика стає критично важливою не лише для оперативної адаптації підприємства, але й для розробки стратегії його довготривалого розвитку.

Вдосконалення фінансової діяльності підприємства потребує цілісного підходу, що передбачає інтеграцію стратегічного планування, глибокої аналітики, інноваційного інструментарію та ефективного управління ризиками. Застосування науково обґрунтованих методик та сучасних фінансових механізмів сприяє прийняттю результативних управлінських рішень, раціоналізації ресурсного потенціалу та підвищенню рівня фінансової

стабільності. У підсумку це формує основу для сталого розвитку, підвищення прибутковості та довготривалої конкурентоспроможності підприємства.

ТОВ «Лемакс Трейд» – це сучасне мале підприємство у сфері виробництва офісних і торговельних меблів, яке зазнало динамічного розвитку у 2021–2023 роках, досягнувши піку ефективності завдяки гнучкому управлінню, високій якості продукції та участі в державних тендерах. Проте у 2024 році компанія зіткнулася з фінансовими труднощами, пов'язаними зі зниженням попиту, втратою ринкових позицій і надмірною концентрацією функцій управління.

Скорочення інвестицій та зношення основних засобів погіршили технічний стан підприємства, а обмеженість фінансових ресурсів та автоматизації ускладнює оперативне реагування на виклики. Для забезпечення сталого розвитку підприємству необхідно модернізувати обладнання, оптимізувати внутрішні процеси, впроваджувати цифрові рішення та адаптуватися до зовнішніх вимог, зокрема екологічних стандартів ЄС.

ТОВ «Лемакс Трейд» доцільно впровадити комплексну стратегію розвитку, яка передбачає: залучення додаткових фінансових ресурсів, зокрема міжнародних грантів, що є безповоротною підтримкою за умови прозорості звітності та відповідального виконання вимог; розширення збутових можливостей через створення інтернет-магазину, застосування персоналізованого маркетингу та цифрових каналів просування; впровадження сучасних CRM- і ERP-рішень для оптимізації бізнес-процесів, покращення обслуговування клієнтів і ефективного управління фінансами; удосконалення організаційної структури збуту й системи мотивації продажів шляхом запровадження різних видів знижок; посилення фінансового контролю за рахунок ефективного управління дебіторською та кредиторською заборгованістю, а також мінімізації ризиків співпраці з ненадійними контрагентами; використання факторингових інструментів для підвищення ліквідності, зниження адміністративного навантаження та покращення оборотності обігових коштів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України № 436-IV редакція від 01.01.2024 URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Податковий кодекс України №2755-VI ред. від 01.04.2023 URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
3. Порядок проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проєкту, реалізація якого передбачається на умовах фінансової самоокупності, а також визначення виду забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, обслуговування якої здійснюватиметься за рахунок коштів бенефіціара / Наказ Міністерства фінансів України № 616 від 14.07. 2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1095-16/stru/page2>
4. Адонін С., Калашнікова Ю. Оцінка фінансової стійкості підприємства та шляхи її підвищення. *Таврійський науковий вісник*. 2020. №4. С. 155-160.
5. Андренко О. А., Краївська І. А., Мордовцев С. М. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємств із використанням інформаційних технологій. *Економіка та суспільство*. 2023. №51.
6. Андрос С. В. Фінансовий механізм функціонування підприємств агропромислового комплексу та забезпечення доступності кредитних ресурсів. *Economics: time realities*. 2024. № 2 (72). С. 13-23.
7. Базілінська О. Я., Панченко О. І. Фінансова стійкість у системі стратегічного управління підприємством. *Проблеми економіки*. 2019. № 1 (39). С. 89-94.
8. Бедринєць М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
9. Бондарчук Т. Г., Заїчко І. В., Бондарчук І. С. Діагностика фінансового стану та інвестиційної привабливості підприємства в системі фінансового

менеджменту. *Діагностика фінансового стану та інвестиційної привабливості підприємства в системі фінансового менеджменту*. 2022. № 1-2. С. 62-75.

10. Ваганова Л. В, Чайковська І. І. Фінансове планування діяльності сучасного комунального некомерційного підприємства. *Науковий вісник: Державне управління*. 2020. № 1 (3). С. 20-28.

11. Васильчук І. П., Ізмайлова Н. В., Зайцева А. С. Тенденції та чинники фінансової діяльності суб'єктів підприємництва в Україні. *Ефективна економіка*. 2022. №4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2022/7.pdf

12. Вдовенко І. Фінансові механізми забезпечення розвитку підприємств аграрного сектору економіки: особливості та недоліки. *Підприємництво та інновації*. 2020. №15. С. 88-92.

13. Грант: керівництво до дії: посібник / Ващук О., Торбас О., Лемещенко-Лагода В., Сімахова А., Мандич О. За заг. ред. Лемещенко-Лагода В., Сухіх А.; Рада молодих учених при МОН. Запоріжжя: ФОП Однорог Т.В., 2024. 114 с.

14. Гурбик Ю. Ю., Карпенко Н.М. Механізм фінансового управління підприємством: теоретичний вимір. *Економіка та управління підприємствами*. 2019. № 5 (73). С. 87-93.

15. Десятнюк О., Горват Т. Регулювання фінансової діяльності підприємств в умовах воєнної економіки: поточний стан та прогнози. *Світ фінансів*. 2023. № 2 (75). С. 45-55.

16. Дмитренко Д.М. Концептуальний підхід до формування ефективної системи фінансової діагностики діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. №52. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2562/2481>

17. Докієнко Л. Фінансове планування та аналіз на підприємстві: сучасні глобальні тренди та перспективи розвитку. *Економіка та управління підприємствами*. 2021. №16. С. 51 – 58.

18. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Електрон. вид. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с.
19. Захарова Н. Ю. Підходи до формування й оцінки фінансової стійкості підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. №10. С. 307–315.
20. Коваль О. А., Літус П. Р. Управління фінансовою стійкістю підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. №12.
21. Кондратенко Н. О. Фінансовий аналіз: конспект лекцій для студентів / Н. О. Кондратенко, К. О. Великих; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2020. 166 с.
22. Економічний аналіз: навч. посібник / Н. Ю. Рекова, Є. О. Підгора, В. В. Ровенська, О. В. Латишева та інші. Краматорськ: ДДМА, 2021. 200 с.
23. Кібік О. М., Отливанська Г. А. Економіка та управління бізнес-структурою: практикум. Одеса: НУ «ОЮА», 2021. 63 с.
24. Клебанова Т.С., Гурянова Л.С., Чаговець Л.О. Бізнес-аналітика багатовимірних процесів. ХНЕУ ім. С.Кузнеця. 2020. URL: <http://ebooks.git-elt.hneu.edu.ua/babap/index.html>
25. Кондратенко Н. О., Великих К. О. Фінансовий аналіз: конспект лекцій; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. Бекетова, 2020. 166 с.
26. Кравчук М.С., Костюк О.В. Фінансова діяльність підприємства та напрями підвищення її ефективності URL: <https://mperproc.fmm.kpi.ua/article/view/298351/291107>
27. Курков М. С. Концептуальна модель системи управління фінансами підприємств із застосуванням сучасних інформаційних технологій. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2019. Том 30 (69). №5. С. 142-148.
28. Марусяк Н.Л. Аналіз фінансового стану як ефективний інструмент управління фінансовою діяльністю підприємств в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2025. №71. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5515>

29. Марченко В. М., Гречко А. В., Кузьмінська Н. Л., Кривда О. В. Дипломне проектування: написання, оформлення та захист атестаційних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 68 с.
30. Метеленко Н. Г., Шульга О. П. Концептуалізація поняття «фінансовий механізм». *Економіка та управління підприємствами*. 2016. №10. С. 171-179.
31. Міняйло В.П., Мисюк В.О., Левченко Ю. А. Організаційні та методичні аспекти контролю фінансової діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. №42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1638>
32. Мостепан В. Л. Фінансові інструменти розвитку міжнародного бізнесу малих та середніх підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. №23. частина 2. С. 30-33.
33. Нагордна Д. В., Богацька Н. М. Планування фінансової діяльності підприємства. *Міжнародний науковий електронний журнал ЛОГОΣ. ОНЛАЙН*. 2020. №16. С. 1-8.
34. Нікола С. О. Фінанси підприємств: навч. посіб. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 206 с.
35. Офіційний сайт Державної служби статистики України: веб-сайт. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>
36. Офіційний сайт YouControl URL: <https://youcontrol.com.ua>.
37. Офіційний сайт Національного банку України URL: <https://bank.gov.ua/>
38. Павленко О. П., Кожушко Д.В. Теоретичні аспекти оцінки фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств. *Економічний простір*. 2021. № 173. С. 76-80.
39. Першко Л.О., Ріппа М. Б. Фінанси: навч. посібник. Київ: ПВНЗ «ІЕЕП», 2019. 388 с.

40. Приймак С., Волкова О. Діагностика фінансової стійкості підприємств в умовах посилення глобальної конкуренції. *Економіка та суспільство*. 2021. №30.
41. Притуляк Н. Факторний аналіз ліквідності активів підприємства. *Вісник КНТЕУ*. 2020. №4. С. 92-105.
42. Ризики реалізації EUDR для деревообробного бізнесу України: від стратегії до напрямів практичних дій URL: https://www.ua.fsc.org/sites/default/files/2024-03/Wood-Industry_FUBE_220324.pdf
43. Розвиток української меблевої галузі у 2023 році URL: <https://uafm.com.ua/rozvytok-ukrayinskoyi-meblevoyi-galuzi-u-2023-rotsi/>
44. Ставерська Т. О., Андрющенко І. С. Фінансове планування та прогнозування в підприємствах і фінансових установах: навч. посібник. вид. 2-ге, доп. Харків: ХДУХТ, 2019. 144 с.
45. Сидорова А. В, Біленко Д. В., Буркіна Н. В. Бізнес-аналітика: навчально-методичний посібник. Вінниця: ДонНУ ім. Василя Стуса. 2019. 104 с.
46. Стеблюк С. В., Фізер Л. І. Роль фінансового аналізу у визначенні бізнес-стратегії торговельних підприємств. *Ефективна економіка*. 2020. №1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2020/54.pdf
47. Томчук О. Ф., Долінська С. В., Кабачій Б. О. Фінансовий аналіз інвестиційної та інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств: шляхи удосконалення. *Економіка та суспільство*. 2024. №59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/3416/3344/>
48. Фінанси підприємств: навчальний посібник / Ситник Н. С., Смолінська С. Д., Ясіновська І. Ф.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.
49. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.
50. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Р. Б. Сокольська, В. Д. Зелікман, Т. В. Акімова та ін. Х. : Видавництво Іванченка І. С. 2024. 151 с.

51. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Скаско О. І., Майор О. В., Чемерис Ю. В., Нашкерська М. М., Виклюк М. М., Килин О. В., Атаманчук З. А., Свелеба Н. А. Львів: Растр-7, 2018. 416 с.

52. Харакоз Л. В., Фелонюк О. А. Деякі аспекти фінансового аналізу за звітними показниками. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. №1. С. 49-57.

53. Шишкіна О. В., Баранець А. А. Дослідження сутності фінансової діяльності суб'єктів підприємницької діяльності. *Фінансові дослідження*. 2017. № 1 (2). С. 186-195.

54. Worksection URL: <https://worksection.com/ua/price.html>

ДОДАТКИ

Додаток А

Правові атрибути ТОВ «Лемакс Трейд» [36]

Атрибут	Дані
ЄДРПОУ	43643750
Повна назва	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЛЕМАКС ТРЕЙД» (ТОВ «ЛЕМАКС ТРЕЙД»)
Назва іноземною мовою	LIMITED LIABILITY COMPANY LEMAX TRADE (LLC LEMAX TRADE)
Організаційна форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Юридична адреса	03067, місто КИЇВ, провулок ЗАХІДНИЙ, будинок 3-Ц
Стан	Зареєстровано
Дата реєстрації	02.06.2020 (4 роки 9 місяців)
Уповноважені особи	- <u>Лістрова Марина Миколаївна</u> – підписант (керівник) (з 02.06.2020) - <u>Лістрова Марина Миколаївна</u> - бухгалтер
Статутний капітал	1 751 000.00 грн
Засновники	<u>Буц Максим Олегович</u> (внесок: 1 000.00 грн, 100%) 03124, м. Київ, вул. Комарова, буд. 16, кв. 32
Кінцеві бенефіціари	<u>Буц Максим Олегович</u> (внесок: 1 000.00 грн, 100%) 03124, м. Київ, вул. Комарова, буд. 16, кв. 32 Країна громадянства: Україна
Види діяльності (КВЕД)	31.01 Виробництво меблів для офісів і підприємств торгівлі 46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням 33.20 Установлення та монтаж машин і устаткування 43.22 Монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування 46.14 Діяльність посередників у торгівлі машинами, промисловим устаткуванням, суднами та літаками
Контакти	+38 (067) 232-08-20
Податковий статус	Податковий борг: відсутній Борг по ЄСВ: відсутній

Додаток Б

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА 2022 РІК

Дата звіту	01.03.2023		
Період	2023 рік, 12 міс		
КАТОТТГ	UA800000000000980793		
Кількість працівників	7		
Фінансова звітність мікропідприємства			
Актив			
Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Основні засоби:	1010	5 836,3	4 628,8
первісна вартість	1011	6 037,5	6 037,5
знос	1012	201,2	1 408,7
Усього за розділом I	1095	5 836,3	4 628,8
II. Оборотні активи Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	823,1	
Гроші та їх еквіваленти	1165	2,5	2 868,1
Інші оборотні активи	1190	0,2	21 560,0
Усього за розділом II	1195	825,8	24 428,1
Баланс	1300	6 662,1	29 056,9
Пасив			
Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Капітал	1400	1,0	1,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(740,0)	8 257,9
Усього за розділом I	1495	(739,0)	8 258,9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	4 600,0	4 600,0
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	1615	1402,4	15007,4
розрахунками зі страхування	1625	48,8	
розрахунками з оплати праці	1630	518,7	334,6
Інші поточні зобов'язання	1690	831,2	856,0
Усього за розділом III	1695	2 801,1	16 198,0
Баланс	1900	6 662,1	29 056,9
Звіт про фінансові результати			
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За попередній період, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	42524,0	3028,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	33804,7	2566,5
Інші витрати	2270	561,4	
Разом доходи (2000 + 2160)	2280	42624,0	3028,3
Разом витрати (2050 + 2165)	2285	34366,10	2566,5
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	8257,9	461,8
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300 - (+) 2310)	2350	8257,90	461,80

Додаток В

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА 2023 РІК

Дата звіту	29.02.2024		
Період	2023 рік, 12 міс		
КАТОТТГ	UA800000000000980793		
Кількість працівників	7		
Фінансова звітність мікропідприємства			
Актив			
Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Основні засоби:	1010	4 628,8	3 421,3
первісна вартість	1011	6 037,5	6 037,5
знос	1012	1 408,7	2 616,2
Усього за розділом I	1095	4 628,8	3 421,3
II. Оборотні активи Запаси	1100		6 714,0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125		
З бюджетом	1135		1 534,0
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 868,1	5 844,1
Інші оборотні активи	1190	21 560,0	24 841,0
Усього за розділом II	1195	24 428,1	38 933,1
Баланс	1300	29 056,9	42 354,4
Пасив			
Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Капітал	1400	1,0	1,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	8 257,9	32439,60
Усього за розділом I	1495	8 258,9	32440,60
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	4 600,0	0,0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
товари, роботи, послуги	1615	15007,4	9913,80
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630	334,6	
Інші поточні зобов'язання	1690	856,0	
Усього за розділом III	1695	16 198,0	9913,80
Баланс	1900	29 056,9	42354,40
Звіт про фінансові результати			
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За попередній період, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	71839,70	42524,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	47572,50	33804,7
Інші доходи	2240	827,90	
Інші витрати	2270	760,00	561,4
Разом доходи (2000 + 2160)	2280	72667,6	42624,0
Разом витрати (2050 + 2165)	2285	48332,5	34366,10
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	24335,1	8257,9
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300 - (+) 2310)	2350	24181,7	8257,90

Додаток Г

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА 2024 РІК

Дата звіту	28.02.2025		
Період	2024 рік, 12 міс		
КАТОТТГ	UA800000000000980793		
Кількість працівників	4		
Фінансова звітність мікропідприємства			
Актив			
Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Основні засоби:	1010	3 421,3	2213,8
первісна вартість	1011	6 037,5	6037,5
знос	1012	2 616,2	3823,7
Усього за розділом I	1095	3 421,3	2213,8
II. Оборотні активи Запаси	1100	6 714,0	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125		
З бюджетом	1135	1 534,0	1635,1
Гроші та їх еквіваленти	1165	5 844,1	4046,8
Інші оборотні активи	1190	24 841,0	28066,0
Усього за розділом II	1195	38 933,1	33747,9
Баланс	1300	42 354,4	35961,7
Пасив			
Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Капітал	1400	1,0	1,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	32439,60	32993,3
Усього за розділом I	1495	32440,60	32994,3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0,0	
Поточна кредиторська заборгованість за:			
товари, роботи, послуги	1615	9913,80	2967,4
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	9913,80	2967,
Баланс	1900	42354,40	35961,7
Звіт про фінансові результати			
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За попередній період, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	33175,1	71839,70
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	33083,4	47572,50
Інші доходи	2240	583,5	827,90
Інші витрати	2270		760,00
Разом доходи (2000 + 2160)	2280	33758,6	72667,6
Разом витрати (2050 + 2165)	2285	33083,4	48332,5
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	675,2	24335,1
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300 - (+) 2310)	2350	553,7	24181,7